GAZETA POMORSKA

10 GR.

Nr. 8 AB | Poniedziałek, 27 czerwca 1938 | Rok 1

Aleksandrów Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Gdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartuzy, Kościerzyna, Lipno Nowe-Miasto, Rypin, Sępolno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo, Włocławek, Wyrzysk

Zjazd delegatów Związku Legionistów Polskich

Min. płk. Ulrych komendantem Naczelnym Związku Legionistów Polskich

Marszałek Smigły-Rydz honorowym Komendantem Naczelnym

W dniu 25 bm. odbył się w Warszawie w lokalu Oficerskiego Kasyna Garnizonowego zjazd Związku Legionistów Polskich, zwoływany w myśl statutu co dwa lata.

Jak wiadomo, na poprzednim walnym zjeździe delegatów w dn. 24-ym maja 1936 r. Marszałek Edward Śmigły-Rydz wygłosił znane przemówienie o zjednoczeniu narodu i dźwignięciu Polski wzwyż pod hasłem obronności Państwa. Tegoroczny walny zjazd delegatów również zaszczycił swą obecnością **Marszałek E. Śmigły-Rydz.**

Wobec nieobecności komendanta naczelnego Związku, płk. Adama Koca, zjazd zagaił gen. bryg. dr. Ferdynand Zarzycki, witając Naczelnego Wodza, którego uczestnicy zjazdu uczcili powstaniem i długotrwałymi okrzykami „Niech żyje!".

Na prośbę przewodniczącego zjazdu zabrał głos Marszałek Edward Śmigły-Rydz, wygłaszając przemówienie, które podajemy na str. 3-ej.

Po przemówieniu Marszałek opuścił zjazd, odprowadzony przez gen. Sławoja-Składkowskiego i komendę naczelną.

Wskazanego przez Marszałka jako nowego Komendanta Naczelnego Związku Legionistów, płk. Juliusza Ulrycha — zjazd wybrał przez aklamację. Płk. Ulrych objął dalsze przewodnictwo zjazdu, po czym zebrani delegaci i władze naczelne Związku udali się do Belwederu, gdzie w skupieniu 2-minutową ciszą oddano hołd Komendantowi, składając wieniec z biało-czerwonych róż, ozdobiony wstęgami o barwach orderu Virtuti Militari.

Po powrocie z Belwederu podjęto dalsze obrady, na wstępie których płk. Ulrych odczytał wspólny wniosek Kół Pułkowych i Okręgów Związku o wprowadzenie do statutu następującego postanowienia:

„Honorowym Komendantem Naczelnym Związku Legionistów Polskich jest dożywotnio Naczelny Wódz Marszałek Edward Śmigły-Rydz".

Wniosek ten sala przyjęła przez aklamację, manifestując serdecznie na cześć Wodza Naczelnego.

W willi z różowego marmuru kararyjskiego zamieszkał Pan Prezydent R. P. w Lauranie

Pan Prezydent Rzplitej w Abacji zamieszkał w Lauranie willi St. Michele, należącej do spadkobierców dra Fraparta. Willa zbudowana została z różowego marmuru kararyjskiego przez architekta Seidla, twórcę najpiękniejszych pałaców nad Adriatykiem. Położona jest ona na samym wybrzeżu w olbrzymim ogrodzie z egzotyczną florą. Cała okolica willi tonie w wiecznej zieleni gajów laurowych, u podnóża wspaniałe o fantastycznych skałach wybrzeże, poza nią zaś przepyszne stoki góry Maggiore, której szczyt sięgo 1400 metrów.

Dwupiętrowa willa oddana została w całości do dyspozycji Pana Prezydenta wraz z mieszczącą się w ogrodzie kaplicą z marmuru brunatnego. W willi tej pozostało tylko kilka osób miejscowej obsługi, resztę służby sprowadzono z Warszawy.

Wojewoda Pomorski na obiedzie żołnierskim w Tczewie

We wszystkich garnizonach pomorskich, którym w dniu 19 bm. Naczelny Wódz wręczył sztandary, ofiarowane przez społeczeństwo, odbyły się wczoraj podniosłe uroczystości zaprzysiężenia żołnierzy na nowe sztandary. Podobne obchody miały miejsce m. in. w Chojnicach, Tczewie, Grudziądzu, Chełmnie i Inowrocławiu.

Do wszystkich tych miast na uroczystość zaprzysiężenia żołnierza przybyli przedstawiciele władz państwowych i wojskowych. W uroczystościach w Chojnicach uczestniczył Pan Wojewoda Pomorski, min. Raczkiewicz, który w godzinach południowych odjechał do Tczewa, by wziąć udział w żołnierskim obiedzie w Batalionie Strzelców.

Akt zaprzysiężenia żołnierzy na nowy sztandar miał we wszystkich garnizonach niezwykle podniosły przebieg.

Niemiecki min. propagandy dr. Goebbels w Gdańsku

W niedzielę w godzinach przed południowych w związku z trwającym „tygodniem kultury niemieckiej", na lotnisku we Wrzeszczu wylądował samolot, którym przyleciał z Berlina minister propagandy, dr. Goebbels w towarzystwie adiutanta i prezydenta policji berlińskiej.

Z lotniska, goście udali się do teatru na akademię, w czasie której dr. Goebbels przemawiał na temat znaczenia sztuki dla narodowego socjalizmu.

Po uroczystym obiedzie w ratuszu, min. Goebbels po demonstracji młodzieży hitlerowskiej przemawiał do zebranych tłumów.

O 15,30 min. Goebbels odleciał do Berlina.

Ks. biskup Splett u min. Chodackiego

Biskup gdański O'Rourke złożył wizytę pożegnalną ministrowi dr. Chodackiemu oraz prezydentowi senatu gdańskiego. Równocześnie złożył wizyty nowy biskup ks. Karol Marian Splett.

Zjazd delegatów Związku Tow. Restauratorów Pomorskich

W poniedziałek, 27 bm. odbędzie się we Włocławku, w sali Tow. Krajoznawczego, XV walny zjazd delegatów Związku Tow. Restauratorów, Właścicieli Hoteli i Kawiarń na Pomorzu z siedzibą w Toruniu.

O godz. 9,15 uroczysta msza św. w kościele klasztornym OO. Reformatów, po czym o godz. 10,15 otwarcie zjazdu z częścią oficjalną programu.

Po wspólnym śniadaniu, o godz. 13 obrady wewnętrzne z udziałem tylko delegatów.

Projektowany zamach na angielską parę królewską?

PARYŻ. Agencja Havasa komunikuje: Markiz de Revalso, oskarżony w aferze szpiegowskiej wykrytej ostatnio w Biarritz, miał donieść policji o spisku terrorystycznym. „Petit Parisien" pisze: „Dowiadujemy się, że markiz de Revalso miał poinformować, że z okazji przybycia do Francji królewskiej pary brytyjskiej przygotowano zamach terrorystyczny, przy czym wymienił nazwiska głównych uczestników przygotowującego się zamachu".

Dostojnemu Solenizantowi Panu Wojewodzie Pomorskiemu min. Władysławowi Raczkiewiczowi składamy najlepsze życzenia Redakcja „Gazety Pomorskiej"

Bydgoszcz pod znakiem zjazdów

W Bydgoszczy odbyło się wczoraj szereg zjazdów o poważnym znaczeniu. Zjechali się z całej Polski delegaci Cechów Malarzy i Lakierników na walne obrady, przybyli z całego Pomorza na zebranie członkowie Korporacji Przemysłu Elektrotechnicznego i obradowali delegaci Zjednoczenia Kolejowców Polskich, najpotężniejszej tego rodzaju organizacji. Mieli również zebranie i zjazd delegaci Związku Młodych Drogerzystów. Sprawozdania z tych zjazdów podamy ze względów technicznych w następnych numerach naszego pisma. (m.)

„Praca jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej"

Szef OZN gen. Skwarczyński przemawiał wczoraj do robotników górnośląskich

SOSNOWIEC. W dniu wczorajszym przemawiał w Sosnowcu na zebraniu robotniczym szef Obozu Zjedn. Narodowego gen. St. Skwarczyński. W przemówieniu, szef OZN naświetlił rolę robotnika polskiego w całokształcie zagadnień obronności kraju.

„W razie wojny — mówił gen. Skwarczyński — rozkaz mobilizacyjny nie wszystkich robotników powoła do szeregów wojska. Znaczna ich część będzie musiała pozostać przy swych warsztatach pracy, a ich powinnością żołnierską będzie wzmóc wydajność pracy, produkować więcej i szybciej, by zaspokoić należycie wciąż wzrastające potrzeby wojenne. Będzie to praca nie mniej doniosła, odpowiedzialna i ciężka, jak służba żołnierza w polu."

I dalej mówił szef Obozu: „Praca jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej. Musi ona jednak być nie tylko obowiązkiem, ale i prawem każdego obywatela. Nie może być przywilejem jednych, a czymś niedostępnym dla drugich".

Obszerne streszczenie mowy szefa Obozu Zjedn. Nar. do robotników śląskich podamy w jutrzejszym numerze.

Stanowisko Polski wobec Gdańska

W zbliżonej do Min. Spraw Zagranicznych Polskiej Informacji Politycznej ukazały się następujące uwagi na temat stanowiska Polski wobec Gdańska:

Na przestrzeni ostatnich tygodni byliśmy świadkami kilku przemówień czołowych postaci życia politycznego wolnego miasta Gdańska. Zarówno p. Forster, jak i — przed kilku dniami — prezydent senatu gdańskiego, p. Greiser, poruszyli w swych przemówieniach problem współżycia wolnego miasta z Rzeczypospolitą Polską.

Zarówno w mowie p. Forstera z dnia 12 bm., jak i w mowie p. Greisera z dn. 19 bm. znajdujemy silne podkreślenie, iż stosunki między Polską i wolnym miastem układają się w sposób pozytywny. Obaj gdańscy mężowie stanu stwierdzają, iż ten pomyślny stan rzeczy jest wynikiem decyzji dwóch wodzów: **Józefa Piłsudskiego i Adolfa Hitlera, którzy — przez wyrównanie stosunków między narodem polskim i niemieckim — stworzyli również podstawy dla przyjaznego współżycia między Rzeczypospolitą a Gdańskiem.**

Prezydent Greiser wskazał na rozwój sił gospodarczych Gdańska, jako na wynik takiego właśnie współżycia z Polską, oraz z całą stanowczością zaprzeczył wszelkim pogłoskom o rzekomych zamiarach dokonania na terenie Gdańska posunięć, które mogłyby zeń uczynić punkt niepokoju światowego. Ustęp przemówienia, dotyczący Polski, zakończył prezydent Greiser podkreśleniem zupełnej czystości i uczciwości intencji władz gdańskich wobec Rządu Polskiego oraz przedstawiciela Ligi Narodów w Gdańsku.

Oba powyższe przemówienia wskazują, że zdrowe i realne podejście do stosunków z Polską coraz silniej i trwalej ugruntowuje się wśród kierowniczych czynników wolnego miasta. Należy mieć nadzieję, iż zasady te przenikną i ustalą się również wśród szerokich warstw biurokracji i społeczeństwa niemieckiego w Gdańsku. Pod tym względem sytuacja w Gdańsku posiada jeszcze braki, toteż możliwie szybka zmiana w tej dziedzinie wypełniłaby ostatnie luki we wszechstronnym, pozytywnym rozwoju współpracy między wolnym miastem a Polską.

Jeśli chodzi o stronę polską, to stanowisko Rządu Rzeczypospolitej wobec **Gdańska było już szereg razy oświetlone w sposób niepozostawiający miejsca na żadne wątpliwości. Minister Beck niejednokrotnie wskazał, iż Polska zdecydowana jest szanować niemiecki charakter narodowy Gdańska oraz — przytaczamy tu słowa ministra, wypowiedziane dnia 12 stycznia br. w komisji spraw zagranicznych Sejmu — że nie odnosi się ona „z żadną nieżyczliwością, a przeciwnie z całym zrozumieniem do interesów gospodarczych samego wolnego miasta" i pragnie „rozpatrzyć te sprawy z dobrą wolą, szukając wyjścia pozytywnego".** Oczywiście nie może ulegać najmniejszej kwestii — min. Beck podkreślił to kategorycznie w tym samym przemówieniu — „iż niezależnie od takich, czy innych flugtuacji instytucji międzynarodowych, czy nastrojów politycznych", **zagadnienie polskich praw w Gdańsku jest elementem stałym i nienaruszalnym.**

Słowa min. Becka oraz ostatnie przemówienie pp. Forstera i Greisera dowodzą więc, że stanowiska zarówno Rządu Rzeczypospolitej jak i kierowniczych czynników wolnego miasta w sprawie dalszego układania się stosunków polsko-gdańskich są najzupełniej jasno zdefiniowane i nie wykazują żadnych istotnych sprzeczności. Wynik toczących się od pewnego czasu gospodarczo-politycznych rozmów polsko-gdańskich powinien więc przynieść dalszą rozbudowę praktycznych podstaw harmonijnej i wszechstronnej współpracy wolnego miasta z Rzeczpospolitą.

Ojciec św. przemawiał wczoraj do wiernych w Kanadzie

RZYM. W dniu 26 czerwca w godzinach popołudniowych Ojciec Święty przemówił przez radio z pałacu swego w Castel Gandolfo pod adresem komitetu Kongresu Eucharystycznego w Kanadzie, który wczoraj zakończył się solenną mszą św. Przemówienie przesłane zostało drogą radiową o godzinie 17 według czasu Europy Środkowej. Papież przemawiał przed mikrofonem, ustawionym w swym biurze prywatnym. Przemówienie Ojca św. podane zostało również przez liczne stacje obce, mianowicie prawie wszystkie stacje amerykańskie, które połączone zostały z urządzeniami radiowymi w Watykanie. (ATE).

Minister Spraw Wojsk. przybedzie na świeto pułkowe ułanów bydgoskich do Gdyni

Z okazji nadania imienia gen. Gustawa Orlicz-Dreszera pułkowi ułanów stacjonowanemu w Bydgoszczy, w r. bieżącym pułk ten obchodzić będzie uroczyście swoje święto w Gdyni. Święto to przypada na 25 i 26 lipca i odbędzie się w obecności min. Spraw Wojskowych gen. Kasprzyckiego.

Kiepura bedzie śpiewał w Poznaniu na FOM.

W dn. 1 lipca przybyć ma do Poznania Jan Kiepura ze swą żoną Martą Eggerth i w dn. 2 lipca wystąpić ma z koncertem na FOM. (ATE).

Samolot rozbił się o szczyt góry

OSLO. W pobliżu miejscowości Svindaly, samolot norweski naleciał na wierzchołek góry i został doszczętnie rozbity. Dwaj piloci ponieśli śmierć. (ATE).

Marsz. Śmigły-Rydz dokonał otwarcia wystawy matejkowskiej w Warszawie

W ub. sobotę o godz. 12 w południe otwarto w Zachęcie Sztuk Pięknych w Warszawie jubileuszową wystawę Jana Matejki. Przecięcia wstęgi dokonał Marszałek Śmigły-Rydz, pod którego protektoratem odbywa się ta wystawa.

P. Marszałek Śmigły-Rydz w ciągu prawie całej godziny bardzo szczegółowo oglądał wszystkie obrazy. W pierwszej sali umieszczono olbrzymie płótna „Batory pod Pskowem", „Rejtan" i „Kazanie Skargi". Na środku sali ustawiono postument z popiersiem Matejki. Pod obrazem „Batory pod Pskowem" złożył wieniec laurowy poseł węgierski w Warszawie de Hory z odpowiednim napisem na wstęgach o barwach narodowych Węgier. Obraz „Bitwa pod Grunwaldem" pozostał na starym miejscu.

Ogółem na wystawie matejkowskiej, która zajęła wszystkie sale, zebrano 82 prace oryginalne i kilkadziesiąt reprodukcyj.

Na wystawie warszawskiej znalazły się obrazy znane nagół tylko z reprodukcji, gdyż dotychczas przechowywane były w domach prywatnych. Przed tymi to arcydziełami Matejki gromadzi się największej publiczności, zwłaszcza „Zygmunt III u alchemika Sędziwoja", „Zawieszenie dzwonu Zygmunta" ze zbiorów ks. Róży Czetwertyńskiej i „Przyjęcie Żydów do Polski" wzbudzały wielkie zainteresowanie.

Rola Polki w życiu państwa

głównym tematem wielkiego kongresu społeczno-obywatelskiej pracy kobiet

W sobotę rozpoczął się w Warszawie kilkudniowy kongres delegatek blisko 40 organizacyj kobiecych, który poświęcony jest zagadnieniom społeczno-obywatelskiej pracy kobiet.

W otwarciu kongresu w wielkiej sali Rady miejskiej wziął udział **p. Marszałek Śmigły-Rydz,** minister opieki społ. Kościałkowski, prezydent miasta Starzyński, wicemin. Piestrzyński, rektor uniwersytetu warszawskiego prof. Antoniewicz, gen. Rouppert, wicewoj. Jurgielewicz oraz przedstawiciele władz i organizacyj społecznych. Sala wypełniona była w czasie otwarcia kongresu do ostatniego miejsca, gdyż delegatki 40 organizacyj kobiecych przyjechały bardzo licznie z całego kraju.

Otwarcia kongresu dokonała p. Marszałkowa Aleksandra Piłsudska, która też przewodniczyła obradom.

„Kongres ten — mówiła p. Marszałkowa — nie jest terenem propagandy żadnej organizacji kobiecej, lecz ma unaocznić ich pracę, zarówno indywidualną jak zbiorową, dla celu, który jest nam wszystkim wspólny i wszystkim jednako drogi: rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej. Rola kobiet w dążeniu do tego celu jest bardzo wielka i bardzo wielki jest ich wpływ na kształtowanie się opinii publicznej. Dlatego winny one umieć potępiać zło w życiu społecznym, zwalczać nierównomierność w rozbudowie życia gospodarczego, a w razie potrzeby, przeciwstawić się zwycięsko panice politycznej, przez własny spokój i opanowanie przyczyniając się do utrzymania powszechnej równowagi duchowej w chwilach ciężkich dla Polski".

Kończąc, Marszałkowa przytoczyła słowa Marszałka:

„Gdyby człowiek umiał odnieść się z szacunkiem do siebie i do tego, co niepodzielnie sam posiada, gdyby mógł szanować i cenić największą siłę swego żywiołu — pracę zbiorową, pracę zorganizowaną, przypuszczam, że od tej chwili rozwój ludzkości poszedłby znacznie innymi tory".

Na wezwanie Marszałkowej wszyscy zebrani uczcili przez powstanie pamięć kobiet, poległych w walkach o wolność.

W drugiej części posiedzenia wysłuchano dwóch referatów. Posłanka Wanda Pełczyńska wygłosiła referat pt. **„Kobiety polskie w ostatniej walce o wolność"**, a dr. Hanna Pohoska mówiła o działalności politycznej w służbie społecznej kobiet polskich.

W czasie przerwy uczestniczki kongresu udały się pochodem na Grób Nieznanego Żołnierza, oraz do Belwederu, gdzie złożono hołd pamięci Wielkiego Marszałka.

W toku posiedzenia popołudniowego prof. dr. Cezaria Jędrzejewiczowa mówiła o pracy naukowej kobiet polskich, a p. N. Samotyhowa o twórczości artystycznej kobiet. Pierwszy dzień kongresu zakończy zebranie towarzyskie w ogrodzie i gmachu sejmowym.

Od niedzieli praca odbywać się będzie w kilkunastu komisjach.

W ramach kongresu urządzono wystawę pracy kobiecej oraz wystawę artystyczno - literacką. Kongres zakończy się we czwartek.

Po rekord szybkości w locie dokoła świata sięga milioner amerykański

WASZYNGTON (PAT). Milioner amerykański Howard Hughes, znany jako wybitny lotnik i producent filmów, zwrócił się do władz amerykańskich o pozwolenie dokonania lotu naokoło świata w celu pobicia rekordu szybkości zdobytego przez Posta.

Hughes zamierza w swej podróży zatrzymać się w Paryżu, Moskwie, w dwóch innych punktach w Związku Sowieckim, w Fairbanks na Alasce i w Admonton (Alberta) w Kanadzie.

Wizyta największego armatora norweskiego w Gdyni

Do Gdyni przybyli odbywający podróż po krajach bałtyckich kpt. Wilhelmsen, współwłaściciel największego norweskiego przedsiębiorstwa armatorskiego w Oslo, syn jego Tom Wilhelmsen, kierownik linii australijskich i południowo-afrykańskich oraz honorowy konsul Polski w Oslo p. Strand. Goście norwescy złożyli wizytę dyr. Urzędu Morskiego, a następnie zwiedzili port gdyński, po czym odbyli szereg konferencji z zainteresowanymi firmami portowymi.

Zjazd pomorskich i wielkopolskich działaczy spółdzielni rolniczych

W poniedziałek, 27 bm. odbędzie się w Toruniu zjazd kierowników i działaczy spółdzielni rolniczych, działających na terenie Pomorza i Wielkopolski. Na zjazd przybędzie dyrektor grudziądzkiego oddziału Państwowego Banku Rolnego, p. Kałczyński i dyrektor Centrali Poznańskiej p. Preibisz

Przedstawiciele Zw. Polaków w Niemczech u min. Fricka

BERLIN. (PAT). W ub. piątek jak donoszą dzienniki berlińskie, minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Frick przyjął przedstawicieli Związku Polaków w Niemczech w osobach: ks. dr. Bolesława Domańskiego, prezesa Związku, dr. Jana Kaczmarka, kierownika naczelnego oraz syndyka dr. Brunona Openkowskiego. — Tematem dwugodzinnej rozmowy był memoriał o położeniu ludności polskiej w Niemczech.

Niemieckie Biuro Informacyjne ogłosiło po tej rozmowie komunikat, w którym stwierdza: „Po szczegółowym omówieniu postulatów polskich minister mógł stwierdzić, iż obywatele niemieccy narodowości polskiej biorą w całej pełni udział w rozwoju ekonomicznym Niemiec i w ramach obowiązujących ustaw doznają pełnej opieki państwa. Minister dał wyraz nadziei, że bliska współpraca obu wielkich narodów stwarza podstawę do pełnego rozwoju obydwóch grup narodowościowych."

Komunikat ten jest w Berlinie przedmiotem licznych komentarzy. Zastanawiają się tu, w jakich praktycznych zarządzeniach przejawi się oświadczenie ministra w dziedzinie kulturalnego i gospodarczego życia ludności polskiej w Niemczech.

W prasie polskiej w Niemczech ukazał się komunikat centralnego zarządu Związku Polaków w Niemczech, według którego w czwartek, 23 czerwca w siedzibie ks. dr. Bolesława Domańskiego w Zakrzewie, na Pograniczu, odbyło się nadzwyczajne posiedzenie zarządu Związku Polaków w Niemczech. Na posiedzeniu omówiono najważniejsze sprawy związane z obecnym położeniem ludności polskiej w Niemczech.

Sensacyjne spotkanie dwóch marszałków na Dalekim Wschodzie

HELSINKI. Jak donosi z Moskwy korespondent „Chuwanstadbladet", w końcu lipca lub w pierwszych dniach sierpnia marszałek armii chińskiej Czang-Kai-Czek spotka się na Dalekim Wschodzie z marszałkiem Blücherem. Miejsce spotkania trzymane jest w głębokiej tajemnicy. Prawdopodobnie odbędzie się ono w południowej Mongolii. W związku z tym przedstawiciel Czang-Kai-Czeka przybył do Moskwy, gdzie został przyjęty przez marsz. Woroszyłowa. Obrady trwały 6 godzin. Wziął w nich udział Stalin, prezes rady komisarzy ludowych Mołotow, komisarz spraw zagranicznych Litwinow oraz członkowie sztabu głównego armii sowieckiej. (ATE)

Przegląd Prasy

O stałe powiększanie produkcji

„Gazeta Polska“ uważa za aktualny problem świadomego przygotowania się gospodarki polskiej na wypadek ponownej zwyżki koniunktury. Jest to bardzo ważne, gdyż:

— „w polskich warunkach zaspokojenie podażą popytu, nagle wychodzącego na rynek z zakamarków nieziszczalnych przed tym marzeń, oznacza bardzo często nie tylko chwilowy wyskok, ale i stałe podniesienie kultury gospodarczej podmiotu tego popytu, czyli pobudzenie tegoż podmiotu na stałe do większej gospodarczej aktywności. Przykładowo biorąc, należyte zaspokojenie umiejętną podażą ujawniającego się popytu n. p. na narzędzia produkcji ze strony chłopa — częstokroć robi z niego stałego odbiorcę i, co więcej zmusza go do bardziej intensywnego gospodarowania. Pozostawienie zaś tego popytu odłogiem wpływa deprymująco i przekreśla możliwości podniesienia kultury gospodarczej“.

Aby więc nie znaleźć się na „bezdrożach dobrej koniunktury“, konieczna jest w Polsce polityka stałego, powiększania produkcji.

Forteca polskości

W dniu wczorajszym spółka „Bazar Poznański“ obchodziła stuletni jubileusz. Przedsiębiorstwo to o podwójnym charakterze zarobkowym i społecznym jest instytucją symboliczną dla Wielkopolski, a rozwój jej odzwierciedla walka o polskość na ziemiach zachodnich. O celach Bazaru założonego m. in. przez sławnego lekarza dr. Karola Marcinkowskiego:

„Że były to cele czysto polskie, pośrednio więc cele polityczne tego nie potrzeba dodawać. Niezmiernie ciekawą rzeczą jest śledzenie rozwoju Bazaru, przypadającego przecież na równolegle rozwijającą się ewolucję nowoczesnej cywilizacji i nowoczesnego państwa ku kapitalizmowi. Czysty kapitalizm, produkt rewolucji francuskiej, która rzekomo „wyzwoliła“ ludzkość z więzów praw Bożych, dąży wyłącznie do zysków. Jakże dalekimi od tego światopoglądu byli założyciele Bazaru! Ich program, wynikający z pobudek przede wszystkim etycznych, miał drogą przez podniesienie dobrobytu, przez stworzenie silnego stanu średniego, prowadzić ostatecznie do wolności politycznej i doskonałości chrześcijańskiej“.

Słusznie też Niemcy nazywali Bazar fortecą polskości“.

Gdańsk nie jest suwerennym państwem

Na marginesie megalomanii gdańskiej, ujawniającej się w przypisywaniu Wolnemu i Miastu charakteru państwa, „I. K. C.“ stwierdza na szeregu przykładów, że Gdańsk nie jest suwerennym państwem. Czytamy m. in.:

„O tem, że komisarz generalny R. P. jest istotnie władzą na terytorium Gdańska, świadczy niezbicie fakt, jaki zdarzył się 19 października ub. roku. Kiedy bowiem Senat gdański jednostronnie zakwestionował obywatelstwo polskie 60 osób, które posyłały swoje dzieci do szkoły polskiej, generalny komisarz R. P. założył kategoryczny sprzeciw, stwierdzając, że tylko wspólnie z nim Senat może wydawać podobne decyzje. W rezultacie Senat z liczby 60-ciu osób „opuścił“ do 15. Owych 15 osób zostało wezwanych przed przedstawicieli komisarza generalnego i senatu gdańskiego, celem złożenia oświadczenia, czy chcą być obywatelami Polski, czy przynależnymi do W. M. Gdańska. Przybyło 15 osób, z których jedna tylko oświadczyła się za Gdańskiem.

W wypadku najazdu obcego państwa na terytorium Gdańska, Polska ma prawo i obowiązek wprowadzić tam, celem jego obrony, swoje siły zbrojne. Takie samo prawo przysługuje Polsce, gdy władze gdańskie nie mogą zapewnić dostatecznej obrony mienia i życia obywateli polskich. I jeszcze jeden dowód, obok braku bezpośredniości międzynarodowej najważniejszy, a wskazujący, że W. M. Gdańsk nie było i nie jest państwem Gdańsk nie posiada autonomii konstytucyjnej t. zn. możności prawnej uchwalania i zmieniania swej konstytucji nadanej mu przez Ligę Narodów.“

Tak wygląda w rzeczywistości „suwerenne“ państwo gdańskie. Dodać jeszcze wypada, że na 67 autorów różnej narodowości, którzy napisali prawnicze rozprawy o Gdańsku, 88% odmawia Gdańskowi charakteru państwowego. Na pozostałe 12% składają się poglądy 8 prawników gdańskich i jednego Niemca. Z pośród pozostałych 15 prawników niemieckich ani jeden nie nazwał Gdańska państwem suwerennym. Mimo to p. Greiser w swoim przemówieniu w dniu 20 czerwca b. r. na otwarciu Volkstagu użył wyrażenia: „Stosunek dwóch państw, jak Gdańsk i Polska“.

Nie wiemy, czy bardziej podziwiać niewiedzę p. Greisera, czy też litować się nad jego maniackim złudzeniem. Bo p. Greiserowi ciągle się wydaje, że jest naprawdę „prezydentem Senatu“, a nie zależnym od Polski burmistrzem.“

Nasi sprzymierzeńcy w bitwie o jutro Polski

Przemówienie Marsz. Śmigłego-Rydza na zjeździe delegatów Zw. Legionistów

Koledzy! — oświadczył p. Marszałek Śmigły-Rydz do delegatów Związku Legionistów po słowach podziękowania dla płk. Koca za jego pracę na stanowisku komendanta Zw. Legionistów. — Będę mówił do was językiem wojskowym, mimo, że w tej chwili nie zwracam się do tych, którzy mają mundur wojskowy na sobie, lecz do tych, którzy pracują w życiu cywilnym, którzy działają w życiu publicznym.

Nie jesteśmy w przededniu bitwy, dlatego, że bitwa już trwa, trwa od dłuższego czasu. Jest to bitwa o budownictwo jutra Polski. Cele tej bitwy są znane, zadania jej są wiadome. Jak długo te cele nie będą osiągnięte, jak długo nie będą spełnione zadania, trudno mówić — używając terminu wojskowego — o „wykorzystaniu“, trudno mówić o dawaniu nowych zadań, nowych rozkazów.

A w walce, którą toczymy, są, wedle mego przekonania, dwa zasadnicze elementy, ugruntowane w sposób niezbity, niezaprzeczalny w naszych psychikach.

Jakiż to jest pierwszy element? Polska w doświadczonych, mądrych a twardych rękach Komendanta, wśród ciężkich nieraz przeżyć, doszła do ugruntowania u siebie mocnej władzy, władzy umiejącej decydować i realizować, stojącej niezachwianie na gruncie interesu państwowego, gwarantującej ciągłość poczynań w skali państwowej i konsekwencję decyzyj, władzy, stwarzającej na zewnątrz i na wewnątrz poczucie pewności i określoności jutra.

Każdy rozsądny człowiek w Polsce zdaje sobie dokładnie sprawę jak wielkim nabytkiem jest ta zdobycz dla Polski. Każdy rozsądny człowiek w Polsce, któremu na Polsce zależy, wie, że z tej zdobyczy absolutnie niczego ustąpić nie wolno.

Jakiż jest drugi element?

Drugi element, który tkwi w naszej psychice, jest elementem innego rodzaju. Jest to ten element, który każdy żołnierz walczący musi mieć w swojej duszy, jeżeli jest dobrym żołnierzem. Jest to wiara w zwycięstwo.

A niewątpliwie, koledzy, mamy w tej walce o wiele więcej sprzymierzeńców, aniżeli komukolwiek się wydaje.

Mamy tych sprzymierzeńców nie wśród „kawiarnianych statystów“, nie mafiach i mafijkach, zżerających się nawzajem i kwaszących się w atmosferze bezpłodności, napewno też nie w redakcjach tych dzienników, które uważają za swoje posłannictwo szczuć jednych na drugich, rzucać na wszystko co się robi cień podejrzenia, nastawiać wszystkich przeciwko wszystkim, używać najwartościowszych rzeczy, najbardziej odpowiedzialnymhr zagadniek, jako wilczych dołów przeciw rzekomym, czy prawdziwym przeciwnikom. Nie w tych ludziach mamy swoich sprzymierzeńców.

Mamy ich natomiast wszędzie tam, gdzie wre praca i powstają nowe warsztaty, gdzie jest zdrowy instynkt narodowy, gdzie jest ambicja, która chce mieć Polskę wielką i dumną, mamy ich wszędzie tam, gdzie wytwarzają się nowe wartości kulturalne, duchowe i materialne.

Koledzy, ja głęboko wierzę w to, że walkę naszą uwieńczy zwycięstwo.

Szlachta zagrodowa u Naczelnego Wodza

Pan Marszałek wśród młodzieży szlachty zagrodowej z Małopolski Wschodniej.

O czym się mówi:

Sąd Grodzki w Bydgoszczy skonfiskował książkę pastora dr. Laua, zamieszkałego w Kartuzach p. t. „Kirchenkronik des Kirchenkreises“. Powodem tej konfiskaty było przekroczenie w treści książki art. 170 kodeksu karnego, mówiącego o szerzeniu wiadomości, mogących wzbudzić niepokój publiczny. Jakiego rodzaju „niepokoje“ mogła wzbudzać ta książka niech oświetli fakt, że u pastorów w Kartuzach skonfiskowano ponad 1000 egzemplarzy, przygotowanych do kolportażu. Propaganda und noch ein mal propagand!

* * *

Spekulacje na rozdźwięki w obozie rządzącym stale podniecają umysły, tkwiących w gnuśnym oczekiwaniu różnych partii. Opozycja legionowa, ustąpienie płk. Koca, zwycięstwo naprawiaczy, wyłom Budzyńskiego — wszystko to pojedyńczo wziąwszy, miało się stać „końcem systemu“ i wielkim zwycięstwem czekających beznadziejnie od lat dwunastu opozycjonistów. Taką nową iluzją panów z „poczekalni politycznej“ stał się wybór płk. Sławka na marszałka Sejmu. Oczywiście spotka ich zawód, ale to nie ważne. Im chodzi już tylko o iluzje.

* * *

Szepcząca propaganda, która żyje kawiarnianą plotką, denerwowała się bardzo, kto obejmie wakujące stanowisko notariusza w Toruniu. Wątrobiarze polityczni wymieniali nazwisko znanego adwokata toruńskiego, odgrywającego dużą rolę w życiu politycznym Pomorza. Plotka była na miarę autorów, którzy nie mogli sobie wyobrazić, by ktoś mógł sięgnąć po synekurę i nie sięgnął. Nominacja nowego rejenta sprawiła wątrobiarzom zawód: stracili taką okazję do narzekania na „niesprawiedliwość“. Ale co to ma wspólnego ze sprawiedliwością?

Niemcy w Polsce wobec służby wojskowej

Pomorski Dziennik Wojewódzki z 15 kwietnia 1937 r. podaje 165 niemieckich nazwisk poborowych, uchylających się od poboru i od wcielenia do służby wojskowej. Dziennik Wojewódzki z 15 października 1937 r. podaje 73 takie nazwiska.

Jest to jeden z przejawów nielojalności mniejszości niemieckiej wobec Państwa Polskiego.

Pracować czy gadać?

W sejmowej komisji do spraw samorządu miejskiego toczą się bardzo intensywne obrady. Projekty ustaw o wyborze radnych podlegają dokładnemu zbadaniu; wyłaniają się potrzeby różnych zmian; poszczególne przepisy zostają wśród rzeczowych obrad uzgadniane.

Równocześnie i w opinii publicznej, na łamach prasy dokonuje się ożywiona wymiana poglądów na projekty nowych ordynacji wyborczych do samorządu terytorialnego.

Zainteresowanie to jest zupełnie zrozumiałe. Już bowiem za kilka miesięcy — późną jesienią wejdziemy w okres wyborów do rad miejskich ponad 200 miast, do rad gromadzkich w 29.993 gromadach i rad gminnych w 1.660 gminach. W roku 1939 wybory obejmą resztę miast, gmin i gromad w Polsce.

Dobrze się zatem stało, że w rozgwarze poglądów na istotę i zadania samorządu, obecnie tak bardzo zaprzątających umysły — otrzymaliśmy autorytatywną wykładnię i to z ust „największego znawcy spraw samorządowych w rządzie“, jak wiceministra Korsaka na konferencji prasowej w klubie sprawozdawców parlamentarnych określił premier, gen. Sławoj-Składkowski.

Wiceminister Korsak ustalił podstawy, na których opierać się ma u nas idea samorządu terytorialnego. Ongi samorząd polegał na „obronie wolności politycznej przeciw własnemu państwu“. Było to właściwe w okresie feudalizmu, a potem absolutyzmu. Samorząd reprezentował czynnik społeczny, który walczył z czynnikiem państwowym. Burmistrz czy wójt, rada miejska czy gminna — przeciw czynnikom państwowym, ich polityce, ich tendencjom ukrócenia swobody społecznej.

Nasza konstytucja stanowczo zrywa z tym przestarzałym poglądem na rolę samorządu. Nie czyni więcej samorządu terenem walk o wolność polityczną, nie zamienia sali rady miejskiej czy gminnej w bastion, służący do obrony społeczeństwa przeciw własnemu państwu.

My chcemy, by każda jednostka samorządowa, była — jak to określa wiceminister Korsak — „instytucją, w której realizuje się współdziałanie czynnika społecznego z czynnikiem państwowym“, by samorządy stały się „instytucją współtworzącą państwo“.

Tu leży zasadnicza różnica z poglądami partij, które wciąż jeszcze operują zeszłowiecznymi sądami o roli i zadaniach samorządu. Chcą one w instytucjach samorządowych widzieć twierdze, które się „zdobywa“ w imię tych czy owych doktryn politycznych, chcą każdą radę miejską czy gminną przemienić w miniaturę „parlamentu“, w którym ścierać się mają rozmaite siły polityczne, chcą z rad miejskich czy gminnych czynić teren walk z czynnikiem państwowym i to z punktu widzenia partyjnych interesów politycznych.

Zgodnie natomiast z duchem naszej Konstytucji, a też i oczywiście zgodnie z potrzebami i państwa i społeczeństwa, w reprezentacji samorządowej muszą znaleźć odbicie przede wszystkim potrzeby gospodarcze i społeczne, a dopiero na najdalszym planie gra sił politycznych, rozgrywających się wśród ludności danego związku samorządowego. Zadaniem samorządu jest też „polityka“, ale polityka gospodarcza, polityka finansowa, polityka podatkowa, polityka inwestycyjna, polityka oszczędnościowa, polityka kulturalna itd. — ale nie polityka międzypartyjna, wyczerpująca energię, atomizująca dane społeczeństwo i sprzeczna zasadniczo z istotą i zadaniami samorządu.

M. G.

Na bieżni, boisku i ringu

Międzynarodowy raid samochodowy Automobilklubu Polski

W ub. sobotę odbył się w Warszawie start XI międzynarodowego raidu samochodowego A. P.. Wielką tę imprezę samochodową rozpoczęto od próby rozruchu silnika oraz próby szybkości płaskiej na przestrzeni 1 km z rozbiegiem.

Próba rozruchu silnika wypadła na ogół bardzo sprawnie. Nieliczni tylko kierowcy nie wypełnili warunków regulaminu, t .j. nie „zapalili“ silnika w przeciągu 15 sekund.

Próba szybkości płaskiej odbyła się na 29 kilometrze szosy radzymińskiej.

Po próbie szybkości płaskiej wozy ruszyły z Radzymina do pierwszego etapu raidu Warszawa — jezioro Narocz (536 km) przez Białystok, Grodno, Wilno.

Pierwszy przybył do Kupy nad Naroczą o godz. 12 znakomity automobilista polski Sporny na swym 4-litrowym Buicku, maszynie o największym litrażu spośród uczestniczących w raidzie wozów. W 20 minut po nim zajechał Steyer Wesselyego. W 4 minuty po nim przybywa Rychter (Chevrolet), a po minucie Karczewski, również na Chevrolecie.

Jako pierwszy w kategorii trzeciej przyjechał min. Siedlecki na BMW i kapitan armii niemieckiej E. Burgaller również na BMW.

Z wozów kategorii II przybył do Kupy pierwszy Łączkowski na Fiacie 1500.

W niedzielę odbędzie się drugi etap na trasie jezioro Narocz — Warszawa przez Nieświerz i Bielsk Podlaski. Na drugim etapie odbędzie się trudna próba szybkości na drogach gruntowych.

W trzecim etapie w poniedziałek zawodnicy jadą z Warszawy do Zakopanego przez Lwów, Nowy Sącz (start o północy), skąd po jednodniowym odpoczynku, startują w środę o godz. 12 w nocy do Warszawy — czwarty etap, na którym odbędzie się próba szybkości górskiej na Równicy Śląskiej. Otrzymują po 0,2 punktu za szybkości powyżej (od kl. I—V): 20 km na godz., 25, 29, 32, 34 km.

Będzie to najtrudniejsza próba raidu.

Etap V z Warszawy przez Poznań do Gdyni. Start w Warszawie w środę o godz. 21,23 (jazda nocna).

Etap VI w piątek o godz. 2,22, start do Warszawy przez Grudziądz. Najpóźniejszy przyjazd na metę o godz. 13.

Po zakończeniu tego etapu odbędą się jeszcze próby: powtórnej szybkości płaskiej, zręczności i hamowania na pięknej szosie pod Łomiankami.

CIEKAWE SZCZEGÓŁY RAIDU

Od uczestników biorących udział w raidzie wymaga się niezawodnego działania silnika, wytrzymałego sprzęgła i solidnych elementów podwozia. Od kierowcy zaś wymaga się przede wszystkim „jazdy z głową“, później zaś dobrej kondycji fizycznej.

W raidzie bierze udział 62 samochody, 28 kierowców niemieckich, 32 polskich, 1 czeski i 1 włoski.

Reperować wozu w czasie trwania raidu nie wolno. Ale to nie znaczy, że zawodnik musi jechać bez hamulca, świecy, latarni, czy resoru. Tylko reperacja będzie go kosztowała kilka ujemnych (karnych) punktów.

O zwycięstwie ostatecznym w każdej z pięciu klas (I samochody o pojemności silnika do 1100 cm^3 — II do 1500 cm^3 — III do 2000 cm^3 — IV do 3000 cm^3 i V powyżej 3.000 cm^3) będzie decydowało nie to, kto pierwszy przyjedzie do mety, ale suma punktów tak dodatnich jak ujemnych uzyskanych na całej trasie łącznie z wszelkimi próbami.

Sukces polskich wioślarzy w Berlinie

Osemka polska pokonała Niemców w meczu międzypaństwowym Polska — Niemcy

Przy bardzo niepomyślnych warunkach rozegrano w sobotę pierwszy mecz wioślarski na ósemkach między Niemcami a Polską. Barwy polskie reprezentowała osada AZS z Poznania w składzie: Kuryłowicz, Manitius, Serwo, Wieczorek, Konieczny, Teraszwili, Ronke, Trzciński, oraz sternik Petrykowski, której Niemcy przeciwstawili osadę I. Kieler Ruder-Club.

Regaty odbywają się na torze olimpijskim w Grünau. Po wstępnych biegach w konkurencjach wewnętrzno-niemieckich odbył się mecz międzypaństwowy na ósemkach Polska—Niemcy. Po starcie obie osady idą przez długi czas równo. Od 500 m zaznacza się lekka przewaga Niemców, ale niebawem Polacy wyrównują, a po 1000 m wychodzą na czoło i odtąd już stale prowadzą, powiększając na finiszu różnicę do przeszło jednej dług. wygrywając bieg w czasie 7:04,3 przed osadą niemiecką, która uzyskała czas 7:08,7. Zwycięstwo polskie zostało serdecznie powitane przez publiczność.

Z kolei odbył się mecz Węgry — Niemcy, który stał pod znakiem przewagi wioślarzy niemieckich. Wygrali oni mecz uzyskując przy niezwykle sprzyjającym wietrze czas 6:35,3 przed osadą węgierską.

Równocześnie w Frankfurcie nad Menem odbyły się dwa dalsze spotkania międzypaństwowe na ósemkach, w których Niemcy odnieśli walny sukces, pokonując Danię i Jugosławię. Z serii czterech spotkań z Niemcami zwycięsko wyszli zatem tylko Polacy.

Wielkie zawody strzeleckie w Toruniu

W Toruniu rozpoczęły się wielkie zawody strzeleckie o mistrzostwo Pomorza.

W sobotę dnia 25 bm. o godz. 10,15 p. Wojewoda Pomorski min. Wł. Raczkiewicz oraz przedstawiciel dowódcy O. K. p. pułk. Myszkowski oddali strzały honorowe, otwierając oficjalnie zawody.

Udział w zawodach bierze ponad 700 zawodników i zawodniczek z całego Pomorza. Zawody o mistrzostwo Pomorza są równocześnie mistrzostwami okręgowymi PPW, KPW, Związku Rezerwistów, Związku Podoficerów Rez., Zw. Ofic. Rez., Zw. Powst. i Woj., Zw. WKS'ów oraz Związku Strzeleckiego i Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego.

Zawody trwać będą bez przerwy do 29 czerwca br.

Dotychczasowe wyniki są następujące:

O mistrzostwo P. P. W.:

Konk. Kb. K. S. 5 zespołowo:
1) PPW Gdynia miasta 1323 pkt.
2) PPW Grudziądz miasto 1308 pkt.
3) PPW Starogard 1280 pkt.
4) PPW Bydgoszcz II 1269 pkt.
5) PPW Bydgoszcz I 1266 pkt.

Indywidualnie p. Śmigrodzka Wanda (Gdynia) 353 pkt. przed p. Stalmierskim (Chełmno) 410 pkt.

Konk. Kb. 2 zespołowo: 1) PPW Kościerzyna 463 pkt., 2) PPW Bydgoszcz I 321 pkt.

Konkurencja Pd. 4 indywidualnie: 1) Stalmierski 144, 2) Korzeniewski (Bydgoszcz II) 103 pkt.

O mistrzostwo Pomorza grupa I. Wojsko:

Konk. Kb. 2 zespołowo: 1) WKS Bydgoszcz I 615 pkt., 2) WKS „Zryw“ (Bydg.) 615 pkt., 3) WKS Bydgoszcz V 591 pkt.

Indywidualnie Bialik 192 pkt., 2) Monkiewicz 189 pkt., 3) Cołomski 158 pkt.

Konk. Kb. 3: indywidualnie: 1) Konarski 21 pkt. 2) Dzięgielewski 20 pkt., 3) Nowakowski 19 pkt.

Konk. Pw. 2 zespołowo: Szkoła podchor. dla podofic. (Bydg.) 196 pkt.

Konk. Pw. 3: WKS Bydgoszcz 125.

Konk. Pd. 4: WKS Bydgoszcz 495 pkt.

Grupa III panie. Konk. Pd. 1 indywidualnie: 1) Kuchcińska (Grudziądz) 128 pkt.

W poniedziałek, dnia 27 bm. w dalszym ciągu zawody odbywać się będą strzelania w konkurencjcha z broni wojskowej małokalibrowej pistoletów wojskowych i dowolnych.

Pierwsze mecze finałowe o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku

KRAKÓW. W piątek rozpoczęły się w Krakowie zawody finałowe o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku. Pierwszego dnia rozegrano dwa mecze.

W pierwszym spotkaniu Cracovia odniosła zdecydowane zwycięstwo nad Ł. K. S. w stosunku 10:5 (5:4). Do przerwy łodzianie stawiali silny opór, a po zmianie pól doprowadzili nawet do stanu 5:5, lecz na tym wyczerpali swe siły i oddali inicjatywę Cracovii.

W drugim meczu, zeszłoroczny mistrz Polski — drużyna KPW Poznań — pokonał warszawski AZS w stosunku 9:4 (5:1). Poznaniacy górowali przez cały czas zawodów, zarówno pod względem technicznym jak i taktycznym.

Drugi dzień mistrzostw.

W drugim dniu zawodów o mistrzostwo Polski w szczypiórniaku AZS Warszawa pokonał ŁKS Łódź 10:9, zaś KPW Poznań Cracovię 9:3.

Jacht „Polonia“ i jego załoga br. Rupińscy

przebywają jeszcze w Gdyni

W pamięci czytelników tkwi zapewne jeszcze śmiałe przedsięwzięcie trzech odważnych żeglarzy toruńskich braci Rupińskich, którzy na jachcie własnej konstrukcji „Polonia“ postanowili odbyć podróż morską naokoło świata.

Jak wiadomo, dzielni żeglarze toruńscy w połowie kwietnia wyruszyli z grodu Kopernika szlakiem wód wiślanych do Gdyni, skąd po kilkutygodniowym kursie nawigacji dalekomorskiej, zamierzali odpłynąć na podbój oceanów.

Ostatnio część prasy pomorskiej doniosła, że dzielna załoga po ukończeniu kursu opuściła Gdynię i kierując się na Danię, wyruszyła w planową podróż naokoło świata.

Wiadomość ta okazała się nieścisłą. Onegdaj bowiem współpracownik naszego pisma spotkał na przystani Jachtklubu w Gdyni „Polonię“ i jej załogę — braci Rupińskich, którzy zdementowali tę pogłoskę.

Jak się okazało, żeglarze toruńscy wyruszali często na swym jachcie na morze — ale tylko w celach wyszkoleniowych. Do tej pory bowiem jacht nie jest jeszcze dostatecznie wyposażony do podróży dalekomorskiej. Br. Rupińscy w dalszym ciągu uczęszczają pilnie na kurs nawigacyjny, który ukończą dopiero w początkach lipca br.

Ostateczny wyjazd nastąpi najwcześniej w połowie lipca br. po wyekwipowaniu jachtu w zapasowy sztormowy żagiel, oraz niezbędne przyrządy do nawigacji morskiej jak sekstans itp.

Ostatni mecz piłkarski pomorskiej kl. A

Ciszewski pokonany przez tczewską Unię

TCZEW. Wczoraj rozegrano w Tczewie ostatni mecz piłkarski z cyklu rozgrywek o mistrzostwo klasy A. między K. S. Ciszewski (Bydgoszcz) i K. S. K. P. W. Unia (Tczew). Mecz zakończył się zasłużonym zwycięstwem Unii w stosunku 4:2 (1:2).

Przebieg meczu był dosyć ciekawy. — Drużyna KS Ciszewski, złożona z graczy zaawansowanych uległa ambitnej i ofiarnej grze gospodarzy, którzy też przewyższali zdecydowanie szczególnie w drugiej połowie gry. Ciszewski zdobył jedną bramkę w pierwszej połowie gry z karnego.

Sędziował p. Rakowski z Gdyni. Publiczności około 700.

O WEJŚCIE DO KLASY A.

GRUDZIĄDZ. W rozgrywkach finałowych o wejście do A. klasy pomorskiej odbył się wczoraj w Grudziądzu mecz pomiędzy KS Kotwica (z Gdyni) i KS Z. R. Mniszek (z Grudziądza). Spotkanie zakończyło się niespodziewanym zwycięstwem Mniszka w stosunku 4:1 (3:0).

Sędziował p. Nawrocki z Grudziądza.

O WEJŚCIE DO KLASY B.

GRUDZIĄDZ. Rozegrany o wejście do B klasy (finał grupowy) mecz pomiędzy Wisłą (Grudziądz) i drużyną PFWG (Toruń) zakończył się zwycięstwem Wisły w stosunku 1:0 (0:0).

Sędziował p. Borowicz.

Zawody lekkoatletyczne pań Poznań — Pomorze

odbędą się 3 lipca w Grudziądzu

Zarząd Pomorskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego komunikuje, że zawody lekkoatletyczne pań Wielkopolska — Pomorze odbędą się dnia 3 lipca na boisku miejskim w Grudziądzu.

Wielki bieg rozstawny: Toruń — Gdynia

Jedną z największych imprez o charakterze sportowym będzie niewątpliwie powszechny bieg rozstawny do Morza. Weźmie w nim udział około 4—5000 biegaczy, którzy przez uczestnictwo w tym biegu do Morza staną się niewątpliwie czynnymi apostołami idei morskiej. Bieg ten m. i. ma w życiu społeczeństwa pomorskiego wyżłobić trwałe koryto dla spraw morskich.

Start obu sztafet do tego biegu nastąpi w nadchodzący wtorek dnia 28 bm. o godz. 16.30 z Torunia spod pomnika Marszałka Piłsudskiego (plac św. Katarzyny) w obecności przedstawicieli władz państwowych i wojskowych. W dniu tym ok. 20,40 po przybiegnięciu sztafet do Rypina i do Bydgoszczy (przez Inowrocław) bieg zostanie przerwany, a pałeczka, zawierająca ważny dokument zostanie przechowana w zarządzie wyżej wymienionych miast. Nazajutrz tj. 29 bm. nastąpi start do dalszego biegu z Bydgoszczy o godz. 5, z Rypina o godz. 6 rano. Obie sztafety przybiegną do Gdyni równocześnie około godz. 20, gdzie nastąpi wręczenie pałeczek Dowódcy Floty przy czym jedna z nich zostanie zatopiona w morzu. Ogólna długość trasy wynosi 702 km Przypominamy, że każdą z tras pobiegnie tylko jedna sztafeta, a każdy z biegnących będzie miał do przebiegnięcia maks. 200 m. (czas przeciętny 38 sek.). — Dla podkreślenia masowości biegacze winni przebiegać krótsze odcinki (100 m), a młodzież szkolna jeszcze krótsze (od 50 m). Sądzimy, że wszyscy sportowcy, powiatowcy miasta staną licznie na starcie do tego potężnego biegu, tym bardziej, że warunki biegu są nadzwyczaj łatwe, a nadto ambicją każdego sportowca winno być — wzięcie udziału w tym biegu i przeniesienie pałeczki zawierającej ważny dokument choćby przez krótki odcinek trasy.

Bieg ten po raz pierwszy organizowany z tak wielkim rozmachem i na tak szeroką skalę musi zakończyć się pełnym pod każdym względem powodzeniem, musi poruszyć i skierować umysły całego społeczeństwa pomorskiego ku morzu.

Międzynarodowe regaty w Bydgoszczy

W niedzielę 10 lipca rb. odbędą się w Bydgoszczy na torze regatowym w Łęgnowie wielkie międzynarodowe regaty wioślarskie. Program przewiduje 23 biegi, w tym bieg ósemek o mistrzostwo m. Bydgoszczy. Termin zgłoszeń upływa w środę, 29 czerwca. Ze względu na to, że w r. b. nie odbyły się jeszcze żadne poważniejsze regaty, spodziewać się należy licznych zgłoszeń wioślarzy z całej Polski, z Rzeszy Niemieckiej i W. M. Gdańska.

Budowa stadionu olimpijskiego w Japonii

Japonia przygotowuje się w szybkim tempie do Olimpiady. Tak, jak było w planie, buduje się obecnie olbrzymi stadion sportowy w miejscowości Komazawa. Stadion ten będzie mógł pomieścić 100.000 widzów. Poza tym buduje się stadion pływacki obok basenu o przyjętych rozmiarach, na którym będzie się mogło pomieścić 30.000 widzów. Na stadionie sportowym w Komazawa — który jest największym stadionem w Japonii, mogło się dotychczas pomieścić bez jego przebudowy 70.000 osób. Jednak wobec spodziewanego wielkiego napływu widzów stadion ten uznano za zbyt mały, a również trybuny za niewystarczające i słabe. Komazawa jest zachodnią dzielnicą Tokio. Koszty budowy nowego stadionu określają na 6.760.000 jenów, a stadionu pływackiego na 1.600.000 jenów. Powierzchnia dwóch stadionów wynosić będzie 470.000 metrów kwadratowych. Przy stadionach olimpijskich powstanie specjalne „wesołe miasteczko“ na polanie leśnej, którego powierzchnia wyniesie 200.000 metrów kwadratowych.

Hale targowe w Alicante w gruzach

SALAMANKA. Wojska powstańcze, postępując w dalszym ciągu na odcinku Teruel, posunęły się poza masyw górski Muela i zajęły ważne pozycje nieprzyjaciela. Lotnictwo powstańcze bombardowało porty Taragony, Walencji i Alicante. Pociski rzucone na Alicante zniszczyły przeszło 20 gmachów i obróciły w perzynę miejscowe hale targowe, znajdujące się w dzielnicy, gdzie znaleźli schronisko uchodźcy z zajętych już przez gen. Franco prowincji hiszpańskich. (ATE).

Ociemniali żołnierze obradują w Gdyni

Dziś w zjeździe weźmie udział Wojewoda Pomorski p. min. Raczkiewicz

W niedzielę rano rozpoczął się w Gdyni zjazd delegatów Związku Ociemniałych Żołnierzy R. P., połączony ze zjazdem Okręgu Pomorskiego Związku Inwalidów Wojennych.

Po nabożeństwie w kościele Serca Jezusowego odprawionym przez ks. kanonika Turzyńskiego, który wygłosił do ociemniałych żołnierzy pełne serca kazanie, uczestnicy zjazdu zgromadzili się w sali K. P. W., gdzie nastąpiło otwarcie obrad. Za stołem prezydialnym, przy którym zasiadło prezydium zjazdu z pos. Wagnerem i I wiceprezesem Zw. Inwalidów Woj. Pająkiem, ustawiło się około 20 pocztów sztandarowych głównych placówek inwalidzkich. W obradach uczestniczyli przedstawiciele władz i wojska z komisarzem Rządu Sokołem i dowódcą obrony wybrzeża kmdr. Frankowskim na czele. Duchowieństwo reprezentował ks. kan. Turzyński. Obrady zagaił pos. Wagner przemówieniem, w którym podkreślił niezłomną wierność rzeszy inwalidzkiej sztandarom Rzeczypospolitej. Następnie powitał zjazd komisarz Rządu p. mgr. Sokół, składając mu życzenia w imieniu Pana Wojewody Pomorskiego. Mówca oświadczył, że Pan Wojewoda min. Raczkiewicz upoważnił go do zakomunikowania zjazdowi, że w drugim dniu obrad w poniedziałek weźmie osobiście w nim udział. Następnie w imieniu wojska przemawiał kmdr. Frankowski, a w imieniu Federacji P. Z. O. O. dyr. Dzięciołowski.

Z kolei odczytano teksty depesz, wysłanych do Pana Prezydenta R. P., Marszałka Śmigłego-Rydza i Premiera oraz teksty nadesłanych życzeń m. in. od wicepremiera Kwiatkowskiego i min. Kasprzyckiego. W dalszym ciągu obrad przemówienia, nacechowane głęboką troską o dobro Rzeczypospolitej, wygłosili przedstawiciele poszczególnych okręgów organizacji inwalidów i ociemniałych żołnierzy z prezesem Okr. Pom. Zw. Zaw. Kazimierzem Dąbrowskim na czele. W końcu głos zabrał wiceprezes zarządu głównego Zw. Inwalidów Pająk. Po obradach uczestnicy zjazdu udali się statkiem do Jastarni.

15 tysięcy członków w 26 kołach

Przed walnym zgromadzeniem okręgu pomorskiego „Rodziny Kolejowej"

Dnia 29 czerwca br. odbędzie się w Gdyni Doroczne Walne Zgromadzenie Okręgu Pomorskiego stowarzyszenia „Rodzina Kolejowa".

Stowarzyszenie to posiada na terenie Okręgu Pomorskiego 26 Kół i liczy ponad 15.000 członków wśród kolejarzy. Budżet Okręgu za rok 1937 wyrażał się cyfrą 174.021,24 zł w porównaniu z kwotą 2.200.000 zł, która stanowi budżet całego stowarzyszenia z Centralą w Warszawie. Z wydanego dopiero drukiem sprawozdania z działalności Okręgu Pomorskiego za rok 1937 wynika, że na cele Ochrony Zdrowia wśród pracowników kolejowych i ich dzieci (kolonie, półkolonie, Domy Wypoczynkowe itp.) wydatkowano 47.617,— zł, na Opiekę Społeczną (opieka nad sierotami, utrzymanie sierocińców etc.) 35.650 zł — na wychowanie młodzieży (utrzymanie 9 przedszkoli, obozy harcerskie i wychowania fizycznego etc.) 40.150 zł, na stypendia dla uczącej się młodzieży 5.000 zł. Cyfry te wymownie wskazują, że organizacja ta jest bardzo poważna i działalność jej wśród rzesz najbiedniejszych pracowników kolejowych bardzo owocna.

Uczestnicy Walnego Zgromadzenia zwiedzą dwa ośrodki kolonijne dla dzieci na półwyspie Hel, zorganizowane przez Zarząd Okręgu Pom. Rodziny Kolejowej w Toruniu, na których przebywa około 450 dzieci.

W zebraniu weźmie udział około 60 delegatów z Pomorza, tudzież delegaci z Zarządów Okręgowych z całej Polski.

Pierwsze Targi Meblowe Wielkiego Pomorza w Nowem otwarte

W dniu wczorajszym otwarto w Nowem n. W. zapowiadane Pierwsze Targi Meblowe, zorganizowane przez miejscowy komitet, w skład którego wchodzą: przewodn. burmistrz miasta Jan Kuchczyński, zast. przew. Czesław Gauza, not. poseł na Sejm, Czesław Lesiński, Stanisław Płokarz, Franciszek Lauda, Jerzy Sieg, A. Żurawski, Konrad Łepek, Alfons Zacharek i Jan Jankowski.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w miejscowym kościele. Mszę św. odprawił ks. radca Bartkowski, kazanie wygłosił ks. Kamrowski. Po nabożeństwie, na dziedzińcu przed szkołą powszechną, w której urządzono wystawę, przemówił przy licznie przybyłej publiczności przew. Komitetu p. burmistrz Kuchczyński — witając przedstawiciela wojewody pomorskiego p. nacz. Barciszewskiego i reprezentantów poszczególnych instytucyj, organizacyj i zrzeszeń. O godz. 12 przy dźwiękach hymnu narodowego symboliczną wstęgę przeciął p. nacz. wydz. przem. w U. W. Barciszewski, który następnie wypowiedział okolicznościowe słowo.

Wystawa, która trwać będzie od 26 czerwca do 10 lipca, obejmuje w tym przedsiębiorczym ośrodku kilkadziesiąt stoisk, przedstawiających artystycznie urządzone wnętrza mieszkań. W wystawie biorą udział 34 firmy z miejscowego cechu stolarzy, istniejącego w Nowem już od 165 lat.

Z okazji Pierwszych Targów Meblowych odbyły się wczoraj w Nowem różne zjazdy, jak Zjazd Zrzeszeń Towarzystw Kupieckich, rejonowy Zjazd Rolniczy, zebranie Rady Okręgu Związku Straży Pożarnych, Zlot Okręgowy „Sokoła", Ognisko Harcerskie i Zjazd Tow. Rzemieślników Samodzielnych.

Otwarte w dniu wczorajszym Pierwsze Targi Meblowe są zobrazowaniem możliwości wytwórczych miejscowego przemysłu meblowego i jego tężyzny zawodowej w małym, a przedsiębiorczym ośrodku Wielkiego Pomorza. Niewątpliwie staną się one przyczynkiem do nawiązania licznych stosunków handlowych i przyczynią się do poznania pomorskiego centrum meblowego.

Świecie

— **Członkowie kółek rolniczych zwiedzają gospodarstwa.** Kółka rolnicze w Świeciu, Przechowie i Dzikach urządziły wycieczkę dla zwiedzenia gospodarstw na nizinach w Król. Głogówce u pp.: Franciszka Guzowskiego, Matei i Rynkowskiego oraz Zakładu SS. Miłosierdzia w Żurawiej Kępie, dla zapoznania się z warunkami rolnymi na nizinach. W gospodarstwach tych prowadzone są wzorowe plantacje tytoniowe oraz plantacje buraków cukrowych, które wprowadziły zwiedzających swym wzrostem i nadzwyczaj staranną pielęgnacją w prawdziwy podziw; następnie zwiedzono gospodarstwo zakładowe, gdzie wielkie zainteresowanie wzbudził niezwykle starannie pielęgnowany sad i ogrody.

Po powrocie z wycieczki, uczestnicy jej zebrali się w lokalu p. Figalskiego, miejscu zebrań kółka w Przechowie, gdzie prezes kółka p. Karwasz powitał w serdecznych słowach p. instr. Karasiewicza. Powitawszy również członków z bratnich organizacyj, p. Karwasz udzielił głosu p. instr. Karasiewiczowi, który wyraził radość z tak licznego uczestnictwa w wycieczce, podkreślając jej podwójne znaczenie: gospodarcze — przez zaznajomienie się z odmiennymi warunkami gospodarowania na nizinach, i społeczne — przez wzajemne zaznajomienie się członków poszczególnych kółek między sobą, co stworzy wzajemną ufność, na której gruncie rozwijać się będzie ściślejsza współpraca i solidarność, tak potrzebna dla organizacji rolniczej. Podziękowawszy w serdecznych słowach pp. Rynkowskiemu, Guzowskiemu i Matei za gościnne przyjęcie wycieczkowiczów, p. Karasiewicz zakończył swe przemówienie. Na zakończenie przemówił jeszcze w kilku słowach wójt p. prof. Pudełko. (ś.)

— **Z posiedzenia Rady Miejskiej.** Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej, pod przewodnictwem p. burmistrza Mieczysława Słabęckiego, przyjęło do wiadomości komunikaty zarządu miejskiego oraz protokóły komisyj rewizyjnych przedsiębiorstw i kasy miejskiej, jak i bilans Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Świecia. Omawiano również sprawę budowy gmachu mieszkalnego na 12 rodzin; ze względu na wielkie koszty budowy i brak dostatecznych kapitałów na ten cel, budowa uległa odroczeniu i prawdopodobnie zostanie przygotowany plan mniejszego domu. Poza tym poruszono sprawę wyłożenia Placu Ministra Pierackiego, kostką betonową. W tym celu zostanie wybudowana betoniarnia miejska. Zanim jednak przystąpi się do tych robót, odbędzie się jeszcze jedno zebranie Rady Miejskiej, przy udziale fachowca i przy praktycznym zademonstrowaniu, tak produkcji, jak i jakości kostki. (ś.)

Wągrowiec

— **Prymicje.** W kościele parafialnym w Wągrówcu. odprawił swą pierwszą ofiarę Mszy św. ks. Steinborn. (zy.)

Włocławek

— **Adres Oddziału:** Przechodnia 5 (hotel „Victoria"), tel. 13-90.

— **Straż pożarna:** tel. 11-66.

— **Dyżur lekarski:** dr. Ługowski, Pierackiego 23.

— **Dyżur nocny aptek:** Dziekanowskiego, Cyganka 24 i Gutkowskiego, pl. Dąbrowskiego 4.

— **Kino „Słońce":** Teatr Ziemi Pomorskiej wystawia komedię Stefana Kiedrzyńskiego **„Panna Coctail".** Początek o godz. 20,30. Bilety w „Orbisie" — wieczorem przy kasie.

— **Pułapka na przechodniów przy ulicy Kościuszki.** Istnieją przepisy administracyjne, w myśl których miejsca i place, z których odbywają się częste wyjazdy samochodów, winny posiadać, jeśli są ogrodzone, ogrodzenie ażurowe umożliwiające wgląd na to, co się na tych placach dzieje, pozwalające zauważyć w porę wyjeżdżający samochód.

Ponadto winno być założone jakiekolwiek urządzenie ostrzegawsze, które w chwili wyjazdu samochodu alarmuje w ten czy inny sposób przechodniów.

Tak powinno być! Inaczej wygląda w praktyce ruch wyjazdowy z terenu dworca autobusowego przy ul. Kościuszki, róg Pułaskiego. Z placu dworcowego, ogrodzonego ścisłym wysokim parkanem z desek (dziwnie szpetnym na najpiękniejszej ulicy miasta), wyjeżdża codziennie regularnie kilkadziesiąt autobusów osobowych, obsługujących według rozkładu jazdy poszczególne linie, nie licząc nadprogramowych wyjazdów i nie licząc tej samej ilości wyjazdów powrotnych na dworzec.

Kilkadziesiąt razy na dzień przechodnie ulicy Kościuszki narażeni są na przejechanie.

Żadnego zabezpieczenia — parkan z desek uniemożliwia wgląd na plac — nikt nie sygnalizuje wyjazdu dla ostrzeżenia przechodniów — sygnał szofera trąbką nic nie zaradzi, raczej dezorientuje mniej uważnych a bardziej płochliwych przechodniów!

Piszący te słowa kilka dni temu powstrzymał, wyciągając niemal spod kół samochodu małego chłopca, który na sygnał trąbką wyjeżdżającego autobusu, usiłował przebiegnąć właśnie przed samochodem na drugą stronę przejazdu.

Dlaczego tak się dzieje? Czy nikt nie weźmie w opiekę przechodniów tej ruchliwej ulicy?

Istnieje przecież równie dogodny wyjazd z placu dworcowego na zupełnie spokojną i nieuczęszczaną prawie ulicę Pułaskiego, którą autobusy bez nakładania drogi dotrzeć mogą do ul. Kościuszki. Dlaczego autobusy nie wyjeżdżają tą drogą? Na skrzyżowaniu ulic (Kościuszki — Pułaskiego) przechodnie zdaleka już widzieć mogą nadjeżdżający autobus i uniknąć przejechania.

Dzierżawcy terenu dworca autobusowego, (firma autobusowa „Przewóz") zainterpelowani w tej sprawie, oświadczyli, że nie jest to obojętne; autobusy mogłyby oczywiście wjeżdżać równie dobrze w ul. Pułaskiego — że jednak praktykuje się inaczej, dzieje się to częściowo z przyzwyczajenia częściowo dlatego, że wyjazd z placu w ul. Pułaskiego „musiałby by być podsypany" (bardzo ważny powód!) oraz, że... stacja benzynowa stoi na placu dworcowym blisko wyjazdu w ulicę Kościuszki (jeszcze ważniejszy powód!)

Mieszkańcy miasta (mieliśmy bardzo liczne skargi) proszą jednak odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa władze, aby ich słusznych uwag nie zbywano żartami.

Zjednoczonym ofiarnym wysiłkiem musimy wzmocnić potęgę Polski

Minął już pierwszy okres tymczasowego organizowania się władz ustrojowych OZN, okres poszukiwania form ustrojowych, sposobów i metod urzeczywistnienia zasad deklaracji lutowej.

Z woli i zarządzenia nadrzędnych władz ustrojowych OZN powołana została do życia we Włocławku **Rada Obwodowa OZN,** stanowiąca ze swoim przewodniczącym na czele jednostkę ustrojową, podlegającą organizacyjnie przewodniczącemu Okręgu Pomorskiego i Radzie Okręgu Pomorskiego.

W skład nowo powołanej do życia Rady Obwodowej we Włocławku weszli, zgodnie z podstawowymi założeniami organizacyjnymi, przewodniczący obwodu, sekretarz obwodu jako jego organ wykonawczy oraz przedstawiciele zawsze do pracy dla Polski gotowego społeczeństwa włocławskiego — a więc: przedstawiciel duchowieństwa, wolnych zawodów, kupiectwa, rzemiosła, pracowników umysłowych i pracowników fizycznych.

Tej właśnie Radzie Obwodowej OZN we Włocławku władze nadrzędne OZN powierzyły mobilizację na terenie miasta Włocławka wszystkich twórczych, ofiarnych, Polsce oddanych obywateli.

Rada Obwodowa OZN we Włocławku przyjęła tę zaszczytną misję — szczerze i głęboko przekonana, że wszyscy katolicy, chrześcijanie, wszyscy Polacy naszego miasta, prawdziwie i szczerze Polskę miłujący, przyczynią się wspólnym ofiarnym wysiłkiem i pracą na naszym małym odcinku miejskim do Zjednoczenia Narodu Polskiego, wzmożenia siły wewnętrznej naszej Ojczyzny, pomnożenia Jej dóbr, wielkości i sławy.

Chełmno

— **Redakcja i Administracja** — ul. M. Focha 7a, czynna codziennie od g. 10—12.

— **Cukiernia Puczyńskiego** najpopularniejszy lokal w Chełmnie.

— **Cukiernia Frąckowskiego** — wyborne ciastka i kawa.

— **Hotel Centralny** — codziennie dancing w ogrodzie.

— **Kino „Apollo"** wyświetla od poniedziałku do środy włącznie rewelacyjny, pełen napięcia film pt. **„Po wielkiej wojnie".** Główne role grają: Spencer Tracy, piękna Gladys George i Franchot Tone. W dni powszednie wyświetla się tylko jeden seans i to o godz 8,20. W niedzielę i święta o godz. 3, 5,10 7.10 i 9,10.

— **W przededniu otwarcia wystawy prac rzemieślniczych oraz starego Chełmna.** — Zbliża się dzień 29 bm., w którym nastąpi uroczyste otwarcie wystawy prac rzemieślniczych i starego Chełmna.

Prace przygotowawcze są już na ukończeniu. Wielki gmach szkoły nr. I przeobraża się w piękny pałac wystawowy. Jak się dowiadujemy, wszystkie stoiska zostały wykupione.

Wystawa prac rzemieślniczych, zainicjowana przez p. Władysława Frąckowskiego, prezesa chełmińskiego koła Zw. Samodz. Rzemieślników-Chrześcijan i zarząd koła, ma być uczczeniem 75-lecia istnienia tej placówki, jednej z najstarszych organizacyj rzemieślniczych w Polsce.

Otwarcie wystawy nastąpi w środę 29 bm. o godz. 12. Zobaczymy tam wszystkie działy prac rzemieślniczych oraz wielki dział starego Chełmna, którym specjalnie zajmuje się kier. szkoły I p. Pawłowski.

Wystawa zapowiada się naprawdę imponująco.

Przypominamy, że Dyrekcja Kolei Państwowych przyznała dla uczestników wystawy indywidualne zniżki w wysokości 50 proc., które otrzymać można po wykupieniu karty uczestnictwa.

Zniżki kolejowe na odpust chełmiński

Na doroczny wielki odpust chełmiński, w dniu 2 lipca, z którym to terminie zbiega się również Wystawa prac rzemieślniczych, odbywająca się w ramach imprez, związanych z „Dniami Chełmna", uczestnicy otrzymać mogą indywidualne 50 proc. zniżki kolejowe za poprzednim wykupieniem karty uczestnictwa na stacji kolejowej z której wyjeżdżają. Wykupuje się pełen bilet do Chełmna, natomiast powrót do stacji wyjazdu jest bezpłatny.

Kcynia

— **Nowy wójt gminy Lipiory.** Donosiliśmy już swego czasu, że dotychczasowy wójt gminy Lipiory opuszcza swe dotychczasowe stanowisko, obejmując identyczną funkcję w Łankowicach. W związku z tym odbyły się w środę, w lokalu gminnym w Liporach wybory nowego wójta, w wyniku których większością głosów wójtem został wybrany p. Rakowski. Nowy wójt rozpocznie urzędowanie z dniem 1-szym lipca. Z innych ważniejszych punktów obrad należy wymienić roczne sprawozdanie rachunkowe za rok 1937/38, oraz wybór gminnej komisji wodnej. (zy.)

— **15-lecie istnienia koła pszczelarzy w Damasławku.** Miejscowe koło pszczelarzy obchodziło uroczystość 15-lecia swego istnienia. W związku z tym jubileuszem, odbyło się uroczyste poświęcenie nowego sztandaru, oraz zebranie okolicznościowe. Po sprawozdaniu z dotychczasowej działalności koła nastąpiło kilka przemówień, a następnie wbijanie gwoździ pamiątkowych do drzewca sztandaru. Poświęcenia sztandaru dokonał proboszcz ks. Kupczyk. Uroczystość zakończono zabawą. (zy.)

Z Bydgoszczy i okolicy

Dziś — Poniedziałek **Władysława** **27** czerwca

Jutro — Wtorek **Ireneusza** **28** czerwca

NOCNE DYŻURY APTEK

— **Apteka Centralna,** ul. Gdańska 27, tel. 3994.

— **Apteka pod Lwem,** ul. Grunwaldzka 87, tel. 3191

WAŻNE TELEFONY

— **Pogotowie Ratunkowe,** Pomorska 16, telefon 2615 i 2616.

— **Straż Pożarna,** ul. Pomorska nr. 16, telefon 06.

— **Komisarjat Główny P. P.** (gmach wojewódzki), Jagiellońska 5, telefon 2700.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Dziś, w poniedziałek teatr nieczynny.

Ostatnie dwa przedstawienia po cenach groszowych. We wtorek ukaże się arcywesoła komedia Gottwalda i Gribitza **„Ostrożnie Brygido"**, w środę zaś komedia muzyczna P. Weissa **„Pst... Janie!"**. Te wesołe i pogodne utwory ukażą się nieodwołalnie ostatni raz w sezonie **po cenach groszowych od 10 gr. do 1,15 zł.** Bilety w kasie teatru.

REPERTUAR KIN

— **Apollo:** „Ich stu i ona jedna"

— **Kristal:** „Tajna brygada"

— **Marysieńka:** „Tajemnica samotnego domu"

— **Adria:** „Groźny Bill"

— **Kapitol:** „Tajemnica żółtego miasta".

— **Bałtyk:** „Północ woła".

— **Resursa Kupiecka: Walki zapaśnicze.**

NOTATKI KRONIKARZA

— **Prywatna Szkoła Powszechna Trzeciego Stopnia Towarzystwa Szkoły Jednolitej** w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego 2, przygotowuje dziewczęta i chłopców do egzaminu do klasy I gimnazjów ogólnokształcących i zawodowych. Zgłoszenia do klas I, II, III, IV, V VI przyjmuje kancelaria szkoły, czynna codziennie od godz. 10—14 i od godz. 16—17, nr. telefonu 20-41. (5806)

— **Zguba do odebrania:** W Komisarjacie IV P. P. w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej znajduje się obrączka ślubna 565 karat. z monogramem „C. B." znaleziona w dniu 20 bm. na Wzgórzu Wolności. Osoba poszkodowana może się zgłosić po odbiór.

— **Nieuczciwa posługaczka.** Z mieszkania Pelagji Rzepeckiej (ul. Kwiatowa 17) skradziono obrączkę ślubną i pierścionek złoty ogólnej wartości około 150 zł. W podejrzeniu o dokonanie tej kradzieży znajduje się posługaczka Stanisława W.

— **Kto chce jechać na kolonie letnie P. C. K.?** Zarząd okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża w Toruniu organizuje Kolonie letnie dla Kół Młodzieży P. C. K. w Pucku. Pierwszy turnus trwać będzie od 2—23 lipca, drugi od 27 lipca do 17 sierpnia br. Kto chce jechać na kolonie, winien zgłosić się w sekretarjacie P. C. K. w Bydgoszczy, ul. Cieszkowskiego 11, w godz. od 12—13 i 17—18. Koszty utrzymania wynosić będą 45 zł wraz ze zwiedzaniem wybrzeża morskiego.

— **Wycieczka LMK do Ciechocinka.** — Oddział bydgoski Ligi Morskiej i Kolonjalnej organizuje w dniach 9 i 10 lipca br. wycieczkę parostatkiem do Ciechocinka. Projektowana poprzednio taka wycieczka w dniach 2 i 3 lipca zostaje odwołana. — Odjazd wycieczki w dniu 9 lipca nastąpi o godz. 20 z przystani Lloydu Bydgoskiego przy ul. Hermana Frankego powrót wycieczki do Bydgoszczy nastąpi w dniu 10 lipca o godz. 21.

— **Drobne kradzieże z dnia.** W ciągu ubiegłej doby kronika policyjna zanotowała następujące kradzieże: Pelagji Geizler (Jagiellońska 23) skradziono z mieszkania buciki męskie i damskie oraz budzik; Kazimierzowi Łochowiczowi (Warmińskiego 5) zginęło z piwnicy kilka centnarów węgla. Z kiosku Jana Dubiela przy ul. Gnieźnieńskiej 24 skradziono wagę stołową; jakiś amator mleka skradł z wozu na ulicy rolnikowi Edmundowi Olszewskiemu z Łochowa konwię napełnioną mlekiem. Wreszcie z ogrodu Aleksego Gajewskiego przy ul. Ułańskiej 14 jakiś złodziej skradł z grządek większą ilość rabarberum.

Znowu zatrucie mięsem w Bydgoszczy

Niedawno donosiliśmy o masowym zatruciu mięsem 11 osób, z których jedna zmarła, a dziś znowu notujemy podobny wypadek. W domu przy ul. Fordońskiej 56 uległy zatruciu po spożyciu nieświeżego mięsa trzy osoby: 39-letnia Aniela Grzech i jej synowie: 19-letni Eugenjusz oraz 12-letni Jan. W stanie groźnym przewieziono ich do szpitala Diakonisek. Policja wszczęła w tej sprawie dochodzenia, których wyniku nieomieszkamy podać. (m.)

Nadchodzą wielkie dni grodu nad Brdą

„Tydzień Bydgoszczy" w czasie od 9—17 lipca atrakcją dla turystów

Z inicjatywy bydgoskiego Związku Popierania Turystyki i przy współdziałaniu Ligi Popierania Turystyki, miejscowych władz samorządowych oraz Bydgoskiego Komitetu Towarzystw Wioślarskich odbędzie się w czasie od 9—17 lipca br. „Tydzień Bydgoszczy".

Ośrodkiem zainteresowań tegorocznego „Tygodnia Bydgoszczy" będą **Regaty Międzynarodowe,** które się odbędą w dniu **10 lipca** na torze regatowym pod Bydgoszczą. W regatach zapowiedziały swój udział najlepsze kluby polskie i liczne załogi z Niemiec i Gdańska.

Na terenie Bydgoszczy goście będą mieli sposobność zapoznania się z postępami, jakie poczyniono w dziedzinie rozbudowy miasta, oraz zwiedzić **Wystawę** obrazów **L. Wyczółkowskiego,** rzeźb **K. Laszczki** (przy ul. Br. Pierackiego 8) i **salon malarzy bydgoskich** oraz stałą **galerię obrazów** w Muzeum Miejskim (przy ul. Farnej 1).

Na program „Tygodnia" złoży się ponadto obfity wybór pierwszorzędnych **atrakcyj turystycznych:** przejażdżki statkami Lloydu Bydgoskiego do Brdyujścia, Bydg. Koleją Powiatową do uroczej Smukały i Koronowa oraz **raidy autobusowe** po najpiękniejszych szlakach okolicy, a w szczególności **raid kombinowany** (autobusami do południowej partji Borów Tucholskich, a po przerwie obiadowej w Koronowie spływ łodziami-tratwami Zw. Popier. Turystyki na Brdzie do Smukały). Raidy te zorganizuje „Orbis" bydgoski przy odpowiedniej liczbie zgłoszeń.

W drugą niedzielę „Tygodnia", t. j. w dniu 17 lipca nastąpi otwarcie **nowego Schroniska turystycznego** mieszczącego się w domu miejskim przy ul. Zygm. Augusta 14 (vis à vis Dworca Gł.).

W czasie trwania „Tygodnia" będą rzęsiście iluminowane nadające się ku temu obiekty architektoniczne na terenie miasta.

Ministerstwo Komunikacji przyznało na czas trwania „Tygodnia" **50% zniżki kolejowej** do Bydgoszczy i z powrotem na podstawie **kart uczestnictwa,** wydanych przez **Delegaturę Ligi Popierania Turystyki w Toruniu** (cena 2 zł.) Karty uczestnictwa będą do nabycia **na wszystkich stacjach kolejowych** i w biurach podróży w obrębie Dyrekcyj Kolejowych Toruńskiej, Poznańskiej i Warszawskiej, oraz w biurach podróży („Orbis" i t. d.) na terenie innych Dyrekcyj.

Karty te uprawniać będą, już bez wymiany na inne legitymacje, do następujących **dalszych ulg:**

1) 50% zniżki przy wykupie biletu na trybunę regatową w dniu 10 lipca;

2) 50% zniżki przy przejazdach tramwajami i autobusami miejskimi,

3) 50% zniżki przy przejazdach statkami Lloydu Bydgoskiego do Brdyujścia i z powrotem,

4) 50% zniżki przy przejazdach Bydgoskimi Kolejami Powiatowymi (do Smukały i Koronowa),

5) wolnego wstępu na wystawy przy ul. Br. Pierackiego 8 i w Muzeum Miejskim przy ul. Farnej 1,

6) zwolnienia z 10% podatku hotelowego

Zniżki, wymienione pod punktami 2—6 obowiązują na cały czas trwania „Tygodnia Bydgoszczy".

Pod nowym sztandarem dla chwały i potęgi Ojczyzny...

Bydgoski pułk artylerii otrzymał od społeczeństwa sztandar

Bydgoskie społeczeństwo ofiarowało miejscowemu pułkowi artylerii sztandar, którego przekazanie odbyło się wczoraj. Doniosła uroczystość rozpoczęła się rano na Rynku Marszałka Piłsudskiego, gdzie nastąpiło przywitanie sztandaru przez oddziały wojskowe i przedstawicieli władz oraz społeczeństwo. Następnie na dziedzińcu koszar im. Bartosza Głowackiego została odprawiona msza św. polowa, po której pułk złożył przysięgę na nowy sztandar. Przyrzeczenie odbierał gen. Grzmot - Skotnicki w otoczeniu dowódcy dywizji p. pułk. Przyjałkowskiego i dowódców jednostek wojskowych. Z kolei nastąpiło wręczenie odznak pułkowych zasłużonym działaczom na niwie wojskowo - oświatowej i przedstawicielom społeczeństwa. Uroczystość zakończyła defilada pułku. (m.)

Sztandar i 45 karabinów maszynowych przekazano inowrocławskiemu garnizonowi

Podniosła uroczystość z udziałem przedstaw. władz

W Inowrocławiu odbyła się w dniu 25 bm. uroczystość powitania nowego sztandaru, jaki otrzymał miejscowy pułk artylerii lekkiej od miasta Inowrocławia oraz przekazanie miejscowym pułkom 45 karabinów maszynowych, zakupionych przez społeczeństwo powiatów: **inowrocławskiego, mogileńskiego, żnińskiego i m. Inowrocławia** — z kwot zebranych ze składek na FON.

Aktu przekazania dokonali starostowie poszczególnych powiatów oraz prezydent miasta w obecności zastępcy dowódcy dywizji pułk. Bołtucia, attache ambasady francuskiej w Warszawie kpt. Teyssier, wicewojewody pomorskiego Szczepańskiego i wicewojewody poznańskiego Łebkowskiego. Również młodzież gimnazjum męskiego im. Jana Kasprowicza wręczyła na ręce płk. Bołtucia dyplom wraz z kwotą zł 230 jako dar na FON. Następnie odbyła się defilada wojska oraz organizacyj z nowo otrzymanym sprzętem.

Jak Bydgoszcz obchodziła tradycyjne wianki

Pięknemu widowisku przyglądał się wielotysieczny tłum publiczności

Tradycyjne wianki w Bydgoszczy urządzane nad Brdą, mają już ustaloną doskonałą opinię. Co roku do ramowego programu organizatorzy dodają jakiś nowy punkt, który uświetnia to piękne widowisko i dlatego rokrocznie ściąga niebywałe tłumy publiczności. Tak się też stało w sobotę wieczorem. Dopisało wszystko, nie zawiódł nikt. Ani pogoda, ani publiczność, ani też organizatorzy.

Widowisko rozpoczęło się strzałem armatnim, po czym co chwilę wybuchały w powietrze rakiety, rozpryskując się wysoko nad głowami widzów w różnokolorowy deszcz świateł. Równocześnie na ustawionym podium na Rybim Rynku odbywały się popisy. Śpiewały chóry: „Hasło" i „Bydgoski Chór Męski" grały orkiestry K. P. W. i „Bisu", tańczyły dziewczęta ze szkoły im. Marcinkowskiego, sztuki akrobatyczne na rowerach wyczyniali członkowie K. S. „Tornedo" a rodzynkiem wśród tego wszystkiego był występ chóralny młodzieży Gimnazjum Kupieckiego z Pińska, przebywającej w Bydgoszczy na praktyce. Huczne oklaski nagradzały co chwilę wykonawców wspaniałego programu.

Na Brdzie zaś przepływały majestatycznie pomysłowo dekorowane łodzie, z których na wyróżnienie zasługują łodzie K. K. O. i „Bedete" oraz wielkie barki ślicznie przybrane. Nic więc dziwnego, że po skończeniu widowiska, każdy z żalem opuszczał tereny, na których się to wszystko działo. Pocieszmy się jednak, że na drugi rok będziemy również świadkami takiego albo nawet większego — jeśli to będzie możliwe — widowiska. (m).

Ćwierćwiecze istnienia Tow. Robotników Katolickich przy parafii św. Trójcy

Piękny jubileusz zasłużonej placówki

Towarzystwo Robotników Katolickich przy parafii św. Trójcy w Bydgoszczy obchodziło w dniu wczorajszym piękny jubileusz 25-lecia istnienia zasłużonej organizacji. Rano po uroczystym nabożeństwie w kościele św. Trójcy, odprawionym przez patrona Tow. ks. prob. Skoniecznego, odbyła się defilada przed kościołem, po czym udano się do sali p. Kowalskiego, gdzie nastąpiło otwarcie podniosłej akademii. Zagaił ja prezes Baum, witając przedstawicieli władz z pp. wicestarostą mgr. Nowakowskim i radca Beyerem na czele, delegatów bratnich organizacyj i członków. W międzyczasie przybyli na akademię pp. starosta Suski i gen. Grzmot-Skotnicki, których powitano gorącymi oklaskami.

Referat historyczny wygłosił p. Kasprzak, po czym nastąpiło odczytanie nazwisk odznaczonych jubilatów i odznaczonych członków. Podczas składania życzeń, odpowiednie przemówienia wygłosili pp. gen. Grzmot - Skotnicki i starosta Suski. Podniosłą uroczystość zakończył wspólny śpiew: „My chcemy Boga". (m.)

Inowrocław

— **Defraudantka z Banku Ludowego skazana na 2 i pół roku więzienia.** — Głośna swego czasu sprawa nadużyć w Banku Ludowym w Inowrocławiu, których dopuściła się b. urzędniczka tegoż banku 38-letnia Jadwiga Plucińska, znalazła swoje echo przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Inowrocławiu. Akt oskarżenia zarzucał Plucińskiej, że w czasie od 1928 r. do 1936 r. jako kierowniczka wydziału efektów i depozytów w Banku Ludowym przywłaszczyła sobie w papierach wartościowych, będących własnością banku wzgl. klientów, kwotę przeszło 33 tys. złotych. Poza tym dopuściła się fałszowania ksiąg i dokumentów. Oskarżona do winy przyznała się częściowo, tłumacząc przy tym swe niecne czyny ciężkim położeniem finansowym banku, któremu pragnęła dostarczyć płynnej gotówki. Przed sądem przewinął się cały szereg świadków którzy zeznali obciążająco dla oskarżonej, a i zeznania biegłego Terleckiego potwierdziły winę oskarżonej, udowodnioną na kwotę 18.000 zł. Po przemówieniu p. prokuratora i obrońcy, sąd wydał wyrok, skazując Jadwigę Plucińską na łączną karę 2 i pół roku więzienia z zaliczeniem pół roku aresztu śledczego oraz na ponoszenie kosztów sądowych. — Na nieszczęście całą szkodę ponosi Bank Ludowy w Inowrocławiu, który z powodu braku płynnej gotówki wskutek zamrożenia dość silnych kapitałów i rezerw przeżywa obecnie ciężkie chwile, mimo że ongiś inowrocławski Bank Ludowy, był niezwykle ruchliwą placówką spółdzielczo-kredytową.

— **Pobicie restauratora przez gości.** Onegdaj późno wieczorem przybyło do restauracji „Złoty Ul" przy ul. Marsz. Piłsudskiego kilku osobników, którzy raczyli się dość obficie „ognistą wodą". Gdy przyszło do zapłaty, goście nie chcieli uregulować rachunku za spożyte napoje i zakąski. Na tym tle wywiązała się sprzeczka między gośćmi a gospodarzem p. Sylwestrem Starobratem, w wyniku której gospodarz został pobity tak dotkliwie, że musiano go przewieźć do szpitala. Zajściem zajęła się policja.

Hallo, tu Polskie Radio!

Poniedziałek, 27 czerwca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,15 Audycje poranne. 11,00 Audycja dla poborowych. 11,20 Kamil Saint-Saens — płyty. 12,03 Audycja południowa. 15,15 „Jak oni to robią" — wesoła audycja dla dzieci. 15,30 Skrzynka techniczna. 15,45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Zespół instrumentalny Jerzego Gerta z udziałem Alberta Harisa — refreny i piosenki. 16,30 Audycja konkursowa Polskiego Radia. 16,45 Upiór morski z Moldefiordu — felieton — wygł. Bohdan Pawłowicz (z Torunia). 17,00 Muzyka taneczna — płyty. 18,00 Pogadanka sportowa. 18,10 Koncert kameralny. Transmisja z Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego z okazji I-go Kongresu Społeczno - Obywatelskiej Pracy Kobiet. 19,00 Audycja żołnierska. 19,20 Pogadanka aktualna. 19,30 „Radca Stroń w eleganckim świecie" — koncert rozrywkowy. W przerwie „Pod Baranami" — felieton Zygm. Nowakowskiego. 20,45 Dziennik wieczorny. 20,55 Pogadanka aktualna. 21,00 Audycja dla wsi: „Kultura życia rodzinnego" — pogadanka. 21,10 „Pieśni morskie". Wykonawcy: „Piątka Poznańska" z tow. zespołu instrumentalnego. 21,50 Wiadomości sportowe. 22,00 Pięć wieków dawnej muzyki (IV audycja) — płyty. Wiek XVI. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA W TORUNIU

8,00 Orkiestry i soliści — płyty. 8,55—9,00 Wiadomości z Pomorza. 11,20—11,57 Ludwik van Beethoven: Sonata A-dur (Kreutzerowska) w wyk. Bronisława Hubermana i Ignacego Friedmanna — płyty. 13,00—14,15 Dla każdego coś ładnego — płyty. 15,30—15,45 Gra Oktet Squire'a — płyty. 17,00 Utwory fortepianowe w wykonaniu Janiny Grossowej. 17,30 Muzyka taneczna — płyty. 17,45 Pogadanka aktualna. 21,00—21,10 Sprawy techniczne — „Odbiór w okresie letnim". 22,00 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,05—23,00 Tańce i piosenki — płyty.

PROGRAMY ZAGRANICZNE

20,30 RADIO PARIS. Koncert symfoniczny.
21,30 BUDAPESZT. Koncert orkiestrowy.
21,30 RZYM. Koncert symfoniczny z Bazyliki di Massenzio.

Wtorek, 28 czerwca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Audycje poranne. 7,15 Koncert orkiestry wojskowej. 11,00 Audycja dla poborowych. 11,20 Jan Brahms: Sekstet G-dur, op. 36 — płyty. 12,03 Audycja południowa. 15,15 Obozowy dzień — audycja dla dzieci starszych. 15,50 Wiadomości gospodarcze. 16,05 Koncert rozrywkowy. 16,45 Po pienińskich zakolach Dunajca — opowiadanie Stanisława Broniewskiego (z Krakowa). 17,00 Muzyka taneczna. 18,00 Społeczeństwo termitów — pogadanka — wygł. prof. dr. Michał Siedlecki. 18,10 „Obrazy morskie" — audycja z cyklu „Fortepian i książka" w oprac. Napoleona Fanti'ego (z Wilna). 18,45 „Międzymorze" — Stefana Żeromskiego (fragment) (z Torunia). 19,00 Koncert w wyk. absolwentów Konserwatorium Muzycznego im. Mieczysława Karłowicza w Wilnie. 19,30 „Z Gdyni na dalekie lądy" — audycja w oprac. Leona Sobocińskiego, w wykonaniu Orkiestry Marynarki Wojennej pod dyr. kpt. A. Olszewskiego. W przerwach anegdoty z podróży „Daru Pomorza" w oprac. Leona Sobocińskiego (z Torunia). 20,57 Audycja dla wsi: Skrzynka rolnicza — inż. Wacław Tarkowski. 21,10 „Moja piękna wieś" — aud. muzyczna. Tr. z Beogradu. 21,50 Wiadomości sportowe. 22,00 Koncert solistów. Wykonawcy: Lidia Kmitowa — skrzypce, Maria Rońska — mezzo-sopran. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA W TORUNIU

8,00 Muzyka salonowa — płyty. 8,55—9,00 Wiadomości z Pomorza. 1,20—11,57 Piotr Czajkowski — płyty. 13,00—14,15 Dla każdego coś ładnego — płyty. 17,00 Recytacje fragmentu z powieści Juliusza Żuławskiego: „Wyprawa o zmierzchu". 17,15— Podróż muzyczna — płyty. 17,50—17,55 Wiadomości sportowe lokalne. 20,57—21,07 Okręgowe Związki Producentów trzody chlewnej — pogadanka rolnicza — wygł. inż. Wiesław Krautforst. 22,00—23,00 Koncert solistów (z Warszawy).

Przed Dniem Morza

W czwartek, 30 bm. o godz. 15.40 usłyszymy z Torunia pogadankę morską na temat tegorocznego Święta Morza. O znaczeniu tego dnia, w którym myśl całego społeczeństwa polskiego skupiona jest na sprawach morskich, mówić będzie komandor Jerzy Kłossowski.

Na Targach Meblarskich w Nowem

W poniedziałek, 27 bm. o godz. 19,20—30 nada Toruń reportaż red. Jacka Strzyżewskiego, który podzieli się z radiosłuchaczami wrażeniami doznanymi w dniu otwarcia Targów Meblarskich w Nowem. Zapoznamy się z tym ciekawym ośrodkiem rzemiosła doprowadzonego do poziomu artystycznego, którego wytwórczość pozyskuje sobie w zwycięskim pochodzie rynki światowe.

SPRZEDAŻE

Pończochy

gumowe i elastyczne bez gumy poleca Skład Sanitarny **A. Kamiński** Toruń, Św. Ducha. 807

Z POWODU

wyprzedaży artykułów sportowych udzielam **30% rabatu**

Z. ORCHOLSKI

Toruń, Szeroka 22

1016

Motocykl

500 kcm. w dobrym stanie korzystnie **na sprzedaż.** Zgł. Adm. „Gazety Pomorskiej" Tczew pod nr. 6339. 6341

Samochód

sportowy, marki angielskiej, okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia **pod 2500** do redakcji „Gazety Pomorskiej" w Gdyni. 7224

Maszyny

do pisania nowe i używane, reperacje wszystkich fabrykatów, Katafias, Toruń, tel. 1447. 1251

Rowery

mocne okazyjnie tanio na sprzedaż. Katafias, Toruń, Rynek Nowomiejski 25. 1251

AN-BU pasta
Kiwi 993
Biel TENNIS

poleca **FOTO-SZADY** Toruń, Stary Rynek 25.

Deski

stolarskie, podłogi suche i inne materiały drzewne poleca korzystnie. Wszelką belkowinę przyjmuje do wykonania na zamówienia. Nowootwarty skład **A. Brzozowski,** Toruń, Szosa Chełmińska 15, róg Św. Jerzego, telefon 27-42.

Bezpłatnie

wywołujemy klisze i błony Hurtownia **Jan Kapczyński,** Toruń. 1112

Z powodu przeprowadzki do sprzedania:

Jadalnia

w flamandzko-gdańskim stylu nadająca się do większych ubikacyj, najlepszy gdański wyrób.

Salon mieszkalny

mahoń ze stosownym **planinem** marki „Schwechten".

Dwie sypialnie

brzozowe i dębowe z umywalniami z bieżącą wodą.

Oryginalne obrazy olejne

prof. Stryowskiego. 8379

oraz: **dywany perskie, kilimy, lampy.**
Oglądać można od godz. 9 do 4.
GDANSK, Silberhütte 1 parter.

„Przemysł Ludowy"

właśc. **O. KRZYŻANOWSKI, Toruń**
Rynek Nowomiejski 24, poleca
samodziały lniane, **ceramikę, rzeźby, pamiątki regionalne.** Materiały, pledy, koce, f-my **Leszczków** stale na składzie. 985

Używany

płaszcz

astrachan-breitszwanz

tanio do sprzedania.

Gdańsk, 8383
Gr. Wollwebergasse 15, I.

Sypialnie

jadalnie, gabinety, tapczany, kuchnie
poleca 847
T. KASPROWICZ
Toruń, ul. Prosta 5.

Place

od 200 do 2000 m² budowlane sprzedajemy tanio i na dogodnych warunkach. I. Polskie Towarzystwo Kąpieli Morskich w Gdyni, tel. 1806 od 9—12 i od 3—5-tej Zarząd willa „Belweder" ul. Korzeniowskiego 9. 7097

Sypialnia

używana tanio do sprzedania. Toruń, ul. Konopnickiej 19a, m. 2. 1094

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach, znany ze swej dobroci, naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA" Gdynia, Morska 49, telefon 22-73. Oddział Warszawa, ul. Widok 22. Toruń, ul. Mostowa 11, tel. 26-05, — Bydgoszcz. Archit P. Wawrzon, ul. Długa 22, telef. 24-13. Katowice, ul Kościuszki 3. 6729

Dywany

solidne i tanie
poleca firma
Bracia Tews
Toruń, Mostowa 30

Kuchnie

jadalnie, sypialnie, gabinety, tapczany
poleca
T. Kasprowicz
Toruń, Prosta 5. 847

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółdzielni Mieszkaniowej Pracowników Państwowych i Samorządowych w Tczewie, **nie odbędzie się dnia 28 czerwca 1938 lecz odbędzie się dnia 7 lipca 1938 r. o godz. 19 w Domu Czeladzi Katolickiej przy ul. 30-go Stycznia 4a** na które się wszystkich członków uprzejmie zaprasza.

Porządek obrad:

1. Budowa domu mieszkalnego,
2. Zaciągnięcie pożyczki na budowę tego domu,
3. Odszkodowanie za ziemiopłody na placu pod budowę domu,
4. Uzupełnienie Rady Nadzorczej.
5. Wolne głosy bez uchwał.

Zarząd:

(—) Bąkowski	**(—) Hempel**	**(—) Sylka**
sekretarz	prezes	skarbnik

(6340

Mały samochod Citroen

10 KM. 6 litr. benzyny na chodzie, bez opon Cena 700,— zł.

Motocykl 1000 cbm.

potrzebujący naprawy. Cena 300.— zł.

Bliższe informacje: **Haase, Gdańsk**
Portechaisengasse 6. 8382

Km. 498/38. (10516

PRZETARG

28 czerwca godzina 10 sprzedaję przy ul. Kopernika 22 przymusowym przetargiem za gotówkę: biurko dębowe, komplet salonika, kanapa, fotele, zegar.

(—) Duplicki, Komornik Sądu Grodzkiego.

ZDROJOWISKA

Ciechocinek

Pensjonat **„Quo Vadis"** blisko parku, poleca pokoje — kuchnia wyborowa. Ceny przystępne. 948

Ciechocinek

Pensjonat **„Mała Pomorzanka"** pod kier. S. Kriegerowej poleca pokoje słoneczne. Kuchnia zdrowa. Najlepszy punkt. (1053

RYNEK PRACY

Praktykant rolny

starszy, zamiłowany rolnik, wszechstronna rutyna, poszukuje posady. Oferty Gazeta Pomorska pod nr. 1241

RÓŻNE

Egzemę

liszaje, krosty, zmarszczki, plamy, piegi, szorstkość, czerwoność, swędzenie skóry, usuwa bezwzględnie działający wszechstronnie „Krem regeneracyjny" 1,50, 3.—. Do nabycia tylko w drogerii Sadowski, Toruń, Różana 5. 970

Pierwszorzędny Skład Wędlin Józef Taff

Ciechocinek, ul. Żelazna 1, poleca znane ze swej dobroci wyroby mięsne i wędliny. (986)

Lastrico

posadzki, stopnie, ksylolitowe posadzki, listwy itp. prace wykonuje

„Cerament"
Sp. z o. o.
Toruń, N. Rynek 7. Tel. 27-28. 1110

Udzielam

tanio korepetycyj
lekcyj
francuskiego, niemieckiego angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. 14

MIESZKANIA

Pokój

umebl. z utrzymaniem lub bez, fortepian, telefon, łazienka, od zaraz lub później do wynajęcia. **Patzke, Gdańsk, Pfefferstadt 53, II.** 8380

Ufa-Palast

Gdańsk, Elisabethkirchengasse 2
tel. 24600.

Zarah Leander 8381

HEIMAT

(Córka marnotrawna)

Z udziałem: **Heinrich George, Ruth Hellbert, Lina Carstens, Paul Hörbiger, Leo Slezak, G. Alexander, H. Nielsan, Fr. Schafheitlin.**

Film według poczytnej powieści znanego pisarza Hermana Sudermanna. Opracowali O. R. Hesse i H. Brennert

Scenariusz: H. Braun, Muzyka: Theo Mackeben, Kierownictwo produkcji: F. Pflughaupt

Wielki film nowy . . . artystycznie znakomity, film z Zarah Leander . . . szczyt artyzmu filmowego.

Produkcja: Froelich-Studio, Reżyseria: Carl Froehlich.

Tygodnik dźwiękowy Ufy. Film kulturalny.

Początek: w dni powszednie o godz. 6.15 i 8.30. w niedzielę o godz. 4, 6,15 i 8.30

Aparaty

i szkła do zapraw, maszynki do lodów, lodownie pokojowe

806 poleca najkorzystniej

A. Mroczkowski

Toruń, Chełmińska 13. Telefon 19-94.

Sygn. Rep. km. 275/38, 81/38 i 297/38. (10517

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Skarszewach Jan Rybiński, mający kancelarię w Skarszewach, ul. Dworcowa nr. 21, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 czerwca 1938 r. o godz. 9,30 w Skarszewach ul. Młyńska odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z 21 tomów Lexikon wydawn. „Meyessa", 20 bloczków biurowych, 2 stolików do maszyn do pisania, 1 śrutownika, 1 wcza spedytorskiego, 1 beczkowozu, 1 wałacha karego, 1 klaczy ciemno-gniadej i 1 krowy czarno-białej, oszacowanych na łączną sumę zł 3.190,00. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Skarszewy, dnia 20 czerwca 1938 r.

(—) Rybiński, komornik.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Chełmży ogłasza niniejszym pisemny przetarg na sprzedaż łazienek położonych przy ul. Łaziennej.

Czasokres rozbiórki 4 tygodnie. Oferty należy składać w terminie do 27 czerwca br. (1124

Km. 472/38. (10515

PRZETARG

28 czerwca godzina 11,30 sprzedaję przy ul. Grudziądzkiej 62 przymusowym przetargiem za gotówkę:: 2 kilimy wzorzyste, maszynę do szycia, komplet salonika i stoły.

(—) Duplicki, Komornik Sądu Grodzkiego.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0,80 zł
w tekście na dalszych stronach	0,50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

	zł	
Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z dodatkami książkowymi	3,10	miesięcznie
Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi	2,90	„
Bez dodatków książkowych z doręczaniem przez pocztę	2,20	„
Z odbiorem w administracji	2,00	„
Gazeta Gdańska w Gdańsku: ceny jak powyżej — tylko w guldenach gdańskich.		
Zagranicą	4,00	„

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

Redaktor naczelny: **JAN DRZEWIECKI.**
Redaktor odpowiedzialny:
MIECZYSŁAW BAGIŃSKI, Toruń, ul. Rybaki 35.

UWAGI:

Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. **Zastrzeżeń miejsca** dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. **Omyłki,** które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione **reklamacje** będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym ściąganiu należności **rabat upada.** Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej": **Wilhelm Grimsmann,** Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o. o. Czcionkami Drukarni Józef Karol Kuszel w Toruniu.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90

Tabela loterii

(NIEURZĘDOWA) **z dnia 25 czerwca**

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 100.000 na nr. 13537
Zł. 5.000 na n-ry: 84039 122101
Zł. 2.000 na n-ry: 75631 101160 104615 139642
Zł. 1.000 na n-ry: 33931 43805 96581 101110
Zł. 500 na n-ry: 7067 22744 28087 29053 35665 73480 98515
Zł. 250 na n-ry: 23554 37747 45509 47203 49392 59960 60194 69319 83835 94128 98500 103017 109117 111524 115918 119609 128963 137260 146709 149700 151951

Wygrane po zł 125

333 652 1522 783 904 2217 503 4364 936 5189 203 66 392 669 6448 595 7241 351 829 8064 363 729 830 942 78 9023 467

10156 565 73 721 971 11345 549 94 962 12106 223 83 727 13396 538 14282 525 674 15044 135 352 84 455 16346 549 630 840 17927 18682 943 19022 51 288 314 829

20605 21138 22223 722 24194 504 840 25793 861 987 26366 461 983 27075 616 800 57 64 907 26 28923 29049 52 267 884

30176 668 31355 32238 65 466 555 33443 571 895 34515 35796 36503 71 912 38559 790 39105 815

40695 768 86 41435 599 644 973 43363 44353 832 49 45150 46084 47164 367 904 7 59 83 49047 808

50362 51230 304 52691 739 53016 54262 55222 483 629 56241 531 837 992 57230 425 58278 89

60484 598 61293 632 819 59 953 62098 9 169 828 63529 967 64920 66845 71 966 67854 69218 662 822

71052 110 73264 406 36 856 74213 511 71 75434 536 71

76080 446 635 746 817 77593 78120 495 679 903

80068 911 81081 255 82737 944 83776 86 815 27 84064 584 845 85163 208 460 86307 593 819 87073 778 843 88749 89364

90062 116 553 623 64 908 91457 611 905 92080 191 579 86 787 93024 517 961 94043 95409 567 861 97223 857 98046 260 64 355 99172 390 437 692 863 918

100598 101098 849 102434 103250 81 104469 627 923 105259 674 935 86 106558 107808 108432 109129 420 27 64 99 874 906 17

110766 111324 112586 113230 992 114449 714 115108 774 116249 626 117486 601 118618 792 119765 98 872 934

120051 733 805 121735 122367 879 123486 124144 395 125138 126148 127112 128327 129596 618 960 86

130016 830 131282 763 132196 134156 271 433 67 988 135676 92 972 136435 137173 853 138514 139274 868

140943 141891 982 142063 922 143002 232 574 604 144128 38 323 25 809 145133 264 379 715 79 146075 406 62 586 827 986 148578 149450 98

150223 682 84 701 15 152271 153182 409 154007 109 488 596 657 709 155653 779 827 156167 268 70 89 432 157013

Wygrane po zł 62.50

177 255 529 1252 65 341 58 60 779 995 2006 2131 497 570 3013 48 331 714 924 4017 96 153 470 93 639 68 729 33 72 849 953 5123 278 366 68 83 418 534 679 840 78 6386 774 913 7209 383 584 941 8182 362 414 766 9250

10221 416 11062 71 77 138 427 774 820 79 918 12127 263 558 772 933 13242 89 392 406 21 506 836 906 25 14019 154 226 383 452 73 573 634 15526 712 939 41 16162 205 309 86 672 764 801 952 17024 107 608 92 98 704 808 60 86 18106 209 637 998 19023 91 264 72 555 97 90 731 70 851

20024 300 464 509 605 6 14 21115 565 774 22003 33 70 172 208 397 98 457 501 719 23349 401 601 59 745 915 28 24190 527 29 697 938 46 83 25162 429 914 26049 123 212 308 935 77 27022 153 287 165 28245 385 572 678 763 800 29045 473 681 940

30163 236 326 927 31255 398 647 839 943 32095 289 313 51 416 513 664 730 806 39 33174 879 95 34237 79 473 591 691 35016 205 524 648 732 77 816 55 36031 73 139 315 25 490 544 615 18 770 37009 355 677 848 987 38144 344 406 558 692 805 28 912 39051 152 256 589 711 75 18

40555 79 851 41057 84 144 355 42081 137 215 60 652 730 96 43039 537 607 44003 50 74 260 334 45083 412 599 615 813 46174 264 716 97 47081 169 335 531 635 764 48105 207 352 445 616 49314 868

50246 410 23 658 811 51252 407 30 801 956 94 52252 488 538 699 713 46 855 94 996 53111 55 253 69 437 54269 602 55213 365 409 601 800 10 99 40 56514 602 29 728 881 96 905 99 57298 380 653 58110 57 340 705 29 36 59119 216 499 690 700 80

60070 256 469 61071 557 62186 453 732 863 901 63245 836 95 64151 319 666 777 803 96 961 65189 360 634 57 87 870 66083 4 228 442 682 930 67194 291 617 708 18 23 802 44 57 68123 81 219 469 548 52 629 842 90 69182 229 82 663 73 81 709 832 993

70069 82 140 70 81 3 92 507 71220 91 3 689 707 72104 444 826 34 941 73240 1 484 98 785 972 7 74102 463 571 608 18 71 811 75138 704 5 884

76410 501 77101 527 31 627 736 815 37 951 73 78207 500 613 79261 572 618 74 796 929

80193 270 309 24 49 88 417 612 55 715 49 89 872 75 966 81171 87 449 82009 180 340 599 638 966 83063 380 521 849 79 84043 223 449 68 85024 441 67 818 50 966 86159 438 507 95 613 880 87532 36 55 739 84 73 59 917 88069 121 297 455 719 47 44 89044 762 952

90350 60 673 702 54 91083 323 92376 403 543 916 93038 46 472 80 520 94332 742 867 97231 651 769 839 944 98081 323 574 671 868 99093 700

100103 522 762 955 101067 101 7 530 945 94 102080 161 221 317 22 86 89 420 544 886 103010 370 477 504 75 797 800 14 85 104143 535 42 639 720 904 56 105219 497 540 726 106007 493 94 551 639 861 107035 37 97 480 515 108221 382 896 962 109162 579 98 628 83 739 93 846

110228 419 672 719 111058 227 89 320 499 112174 846 80 113228 423 44 588 630 49 61

114198 99 448 598 115129 94 263 391 492 665 116244 342 455 571 654 719 87 892 117064 72 118235 461 901 119287 487 522

20097 110 260 74 474 681 88 779 121084 303 81 659 779 99 941 122119 123023 27 330 94 401 552 53 661 124376 682 953 125116 553 682 837 954 95 126011 209 80 961 127086 204 24 501 617 727 868 128027 218 37 408 999 129288 90 309 23 41 481 807 9 74

130067 173 589 664 800 68 131093 250 97 778 897 132022 361 916 133402 134069 171 234 348 941 135131 505 903 136136 67 98 645 774 137113 223 380 413 585 751 83 823 85 929 138011 33 107 348 59 421 535 959 139239 637 882

140006 231 45 311 75 4866 900 141289 354 823 60 142184 472 866 911 143056 321 27 514 26 64 683 763 993 144001 562 950 145150 427 91 506 52 644 883 86 87 909 146019 217 485 770 147032 271 301 792 955 148484 928 149079 569 681 795 872

150196 345 47 613 712 909 151138 468 74 713 152091 278 95 524 737 67 833 84 153091 252 436 685 154077 135 56 302 75 86 415 985 155151 552 606 747 54 809 156105 224 380 641 798 810 28 916 157345 426 592 810 57 158495 626 953 159492 981

III ciągnienie

Wygrane po zł 125

959 1470 929 34 39 2233 488 3028 671 966 4266 5249 6201 7413 8177

10301 12789 13875 14186 87 15298 16419 18979 19167 541

21784 23879 24223 515 25583 29657 740

30119 91 32048 302 33232 34567 763 36030 37385 38066 204 378 403 622 39529

42021 30 43662 44328 636 45946 47522 47905 49695 842

50074 51555 52365 475 764 927 53071 173 320 54676 94 57710 59139

60282 67488 68444 69618 989

70230 71683 724 72389 692 833 73495 74316 75018 943 77242 949 78784 79503 95 775

80070 185 82469 83771 947 84445 786 86340 87885 88672 89648

91286 92295 93664 740 946 94728 96495 711 97548 98382 99254

101691 103033 806 104128 106301 108199

111107 897 90 112464 113732 114096 115136 584 119846

120270 123368 964 12411 206 126853 127923 129021 755

130355 864 132493 133555 863 137437 717 46 138062 139117 341 844

140705 143481 698 144509 145632 730 853 845 146334 781 147237 81 149663

150731 153498 679 154407 720 155117 62 997

Wygrane po zł 62.50

136 464 1118 433 501 2143 80 398 3267 726 815 4531 604 5043 420 736 863 6141 524 754 989 7439 512 798 974 8085

10722 935 11102 831 12391 504 721 13120 539 666 898 14217 324 500 28 648 15704 83 16327 678 80 17015 320 599 18424 19211

20254 91 812 21071 183 338 525 31 639 90 758 808 22129 453 853 74 23341 24538 650 25019 36 795 903 26642 771 886 28287 558 29074 157 433 605 762 833

30639 705 31223 32786 810 33485 615 913 97 34307 35222 526 635 94 837 91 36159 585 631 39 37851

38067 360 39008 77 89

40175 936 95 41720 844 42658 43694 889 44247 887 46113 30 722 47342 898 48198 282 355 49933

50515 49 51582 52127 227 931 53468 917 54330 520 65 859 9568 55416 56638 57736 99043 994 58456 550 859 59778

60053 9 5238 618 61394 473 78 62213 315 407 508 660 63553 64541 647 65428 51 631 66538 720 67139 277 630 68630 69000 174 233 632

70062 132 750 71081 169 73412 96 74045 175 726 75091 423 601 774 77504 40 917 77030 694 78383 79237 696 749 998

80004 589 629 45 766 81365 689 82117 891 904 83176 306 47 84583 913 85162 86207 391 589 87517 89102 54 814

90130 91006 67 692 92278 86 630 731 897 93021 360 94139 585 95044 359 660 96145 477 97036 368 453 517 920 98075 136 219 519 808 99161 487 93 906

100010 254 483 833 101017 573 102215 656 103042 365 951 104865 105011 22 349 550 106138 254 490 107919 108832 109757 803

110128 483 111051 258 278 822 930 35 113432 542 774 961

114241 400 98 754 116015 287 612 34 117020 359 405 118363 676 77

120600 89 770 121058 734 122171 123196 603 124278 125380 126033 46 52 127073 116 771 128397 431 675 927 129316 493

130918 131049 241 669 132407 970 133028 135670 734 136150 588 826 137222 138138 700 72 139202 529 900

141052 285 480 500 859 142003 143 339 52 65 585 143599 916 144007 53 298 572 772 961 62 145068 103 371 434 531 99 605 943 147283 148456 149104 731 150156 583 670 151102 213 603 907 11 42 152538 931 153217 773 99 155182 159509 722

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 152715
Zł. 25.000 na nr. 154856
Zł. 10.000 na nr. 44330
Zł. 5.000 na nr. 156204
Zł. 2.000 na n-ry: 90422 91159
Zł. 1.000 na n-ry: 35386 47316 61548 80759 88925 96169
Zł. 500 na n-ry: 53945 70355 80440 80564 95708
Zł. 250 na n-ry: 4664 8035 11384 16368 26791 37406 46577 52726 58211 64281 67325 73444 75245 75561 90244 102861 124458 125131 134994 137510 140901 143836 156442

Wygrane po zł 125

863 1079 686 2326 4298 5607 6224 349 7249 8024 594 9434 535 789 927

11485 573 817 12795 13991 14430 61 15084 534 947 16302 780

20025 21303 22004 210 511 698 23137 299 25510 26418 27739 28744 29759 817

31833 33239 413 601 824 34585 38459 721 39609

45458 696 981 47589

54194 877 56101 11 378 58135 59240 307

60487 715 62035 647 963 63069 225 39 64786 66674 68488 468 69625 707 991

70014 959 71642 816 72042 435 735 927 73836 99 74824 75216 77852 79183

80707 83030 95 485 84419 728 86993 87685 873 88051 431 89654

91588 92241 352 96 93395 95792 97320 446 937

101268 102223 104651 704 89 892 105276 763 827 67 106061

111279 112494 689 898 114830 115116 116616 117378 118313 37 584 119849

121869 122737 123213 124204 377 125315 127169 250 128498 620

130175 971 131088 197 608 132397 791 134164 135104 485 137485 1380414 331 139409

140163 729 144193 145040 180 940 146431 147492 642 986 148383 493 918 41

150094 151159 152228 153437 593 690 154544 935 155624 156441 157038 66 717 158603

Wygrane po zł 62.50

199 576 818 1097 2281 640 711 917 34 77 3022 204 11 388 577 610 87 4134 224 673 5091 623 48 58 62 823 99 6183 863 923 7145 90 249 8400 407 11 9148 979 68

10014 28 42 650 756 11026 109 280 424 12011 771 13241 626 798 14529 687 713 50 15038 562 626 984 16147 69 301 790 906 17302 18082 495 593 736 19433 56

20618 44 21019 228 503 791 844 22002 97 110 24 23503 605 919 24040 62 524 703 64 25279 706 26089 239 350 76 729 807 13 27130 628 29038 596 651 944

31337 43 603 946 97 32053 149 526 871 33132 48 213 439 528 904 34033 38 376 65 752 35451 544 520 36013 331 446 70 37339 38439 627 66 705 899 39630

40353 955 6 41814 42073 362 454 624 853 43157 44173 306 44 267 45689 772 830 46140 79 876 910 47172 202 991 48140 50 655 49121 34 41 308 424 901

50003 762 964 51012 509 878 52206 463 55187 518 618 790 839 68 56132 309 641 93 946 57225 529 58276 508 890 99319

60056 525 802 81 61100 460 62050 126 54 274 378 487 789 894 63256 692 64175 440 91 951 65091 66201 391 467 843 67183 661 872 68549 66 69161 712

70043 266 75 71232 355 693 717 73487 889 74291 696 934 75781 76179 883 77210 425 990 78183 798 954 79031 354 469

80152 86 321 639 921 81211 770 98 82017 134 49 372 474 607 845 968 83151 818 84222 447 607 818 977 85089 423 560 721 58 936 86039 86 633 87239 656 823 609 88047 140 425 570 71 796 89289 336 463 825

90286 741 91491 92054 127 51 300 803 791 801 93108 321 427 94103 375 95937 97771 977 98126 480 611 99149 848 901

100685 707 16 101170 935 46 102384 93 103039 272 400 893 404370 73 450 909 105611 106094 136 588 107792 984 108374 109004 73 849 64

110480 111190 554 612 112005 82 819 20 990 113360 859 114754 889 950 115087 116004 219 394 525 678 789 113119 275 118514 891 939 119467 996

120455 122060 113 595 123110 209 672 729 64 124817 125182 312 484 85 692 953 126041 248 833 127142 305 442 532 718 57 819 128373 697 816 912 84 129007 207 40 420 67 500 83 675 849 94

130055 257 509 608 849 131062 763 132079 528 739 805 133122 295 392 530 831 958 134190 495 632 135017 166 816 136598 634 137018 139047 347 139993

140254 387 492 94 885 141239 457 143489 144379 450 883 145002 135 333 146039 315 489 745 148161 149080 669

150092 151421 851 152148 954 153435 700 154317 411 155297 950 156138 973 58422 521 30 609 159348

Mieczysława Łuczyńska

SPALONE MOSTY

8)

Zajęte własnymi myślami nie zauważyły wejścia Wolskiego.

Odgłos kroków poderwał Anielę z miejsca. Nie życzyła sobie tego spotkania i nieco zmieszała się. Administratora domu dozorowanego przez stryja pierwszy raz widziała z bliska. Wydał się jej starszy niż poprzednio i nie zasługujący na specjalną uwagę. Po wymianie kilku obojętnych słów, podeszła do Anki, aby ją pożegnać.

Zostali sami.

Przez dłuższą chwilę panowało zupełne milczenie. Wolski usiadł w fotelu i z przyjemnością obserwował ruchy Anki, czyniącej przygotowania do kolacji.

— Nie wyglądasz dzisiaj wesoło — zauważył wreszcie — i sądzę, że powinnaś unikać spotykań z rodziną swego męża. To cię najwidoczniej denerwuje.

— Z Anielką widziałam się dopiero pierwszy raz — odcięła gniewnie.

Wolski wstał z miejsca i łagodnie ujął rękę Anki.

— Mnie o ciebie i o twój spokój chodzi.

Niechętnie odsunęła się od niego. Wolski od chwili odejścia Anki od męża stracił dla niej cały urok. Widok jego twarzy pokrywającej się siecią zmarszczek i powolność ruchów, zaczynały działać na Ankę irytująco. Niespodziewane pytanie Anielki uświadomiło Niemojewską, że dla administratora nigdy nie żywiła głębszego uczucia. Powiedziała prawdę, że się jej podobał. Miał w sobie tę dziwną płynność ruchów i wszystkie inne zewnętrzne cechy, jakich brakowało ludziom ze wsi, w której się urodziła i wychowała. Wyłowione w mieście spostrzeżenia przerzucała na osobę męża. Stopniowo coraz częściej raziło ją machanie rąk u Józefa, głośne stąpania i w ślad za tym idące inne objawy prostoty. Pokusa obietnic Wolskiego była zbyt silna, aby mógł jej nie ulec słaby charakter Anki.

Mosty zostały spalone.

Była chwila, że chciała rzucić się w gorejące płomienie, by uratować resztę. Zabrakło jej siły i odwagi. Pozostała na przelewającej się fali życia i płynęła z jej prądem.

VI.

Józef Niemojewski wyszedł na podwórze i zabrał się do zmiatania z niego śmieci. Było jeszcze wcześnie. Z pouchylanych okien, wychodzących na podwórze, rozlegał się sygnał radiowy, zapowiadający początek audycji. Między czworobokiem domu zawirowała melodia pieśni „Kiedy ranne wstają zorze".

Widniejący w górze błękitny fragment nieba, zabarwiał się złoto-różowym odblaskiem słońca. Kilka drzew rosnących na dziedzińcu zatrzepotało gałązkami, okrywającymi się młodą zielenią.

Wzrok Józefa prześlizgnął się po nich z wyrazem tkliwego wzruszenia. Niemojewski zapomniał o sprzątaniu podwórza. Oparty o miotłę tęsknym spojrzeniem chłonął w siebie nikłe udrzewienie.

Wiosna spotęgowała żal tylekroć razy nurtujący duszę za straconą ziemią. Uprzytomnił sobie Kozłowice.

...Żaby tam teraz grają na rozwilgłych łąkach. pola wyczekują na zasiew. Fioletowo — sine linie borów gwarzą przy akompaniamencie wiosennego wiatru...

Wspomnienia coraz gwałtowniej przebiegały po naciągniętych strunach myśli. Zatrzymywały się na bliższych sercu miejscach i szły dalej, w niestrudzonym wysiłku mózgu ludzkiego.

Gospodarski syn nie łatwo mógł pogodzić się z nowymi warunkami życia. Tam, w Kozłowicach, na ośmio morgowym kawale ziemi, otrzymanej z podziału, Józef Niemojewski czuł się panem, wolnym od nakazów i służbistości. Prawda, że nieraz bywało ciężko. Mozolna praca w ziemi nie dawała spodziewanych zysków. Ten i ów wyzbywał się ojcowizny i szedł do miasta szukać łatwiejszego zarobku.

Józef Niemojewski, nie słuchając rad brata, ani sąsiadów, poszedł za innymi. Stały wychowanek wsi już w pierwszych dniach bytności w Warszawie poczuł się ogłuszony zawrotnym tempem miasta. Zaradny i pewien siebie na wsi, w mieście doznał uczucia dziecięcej bezradności. Kupione dozorstwo w domu Borlinów, powoli wciągnęło go w orbitę przyjętych na siebie obowiązków, ale nie wykorzeniło coraz silniejszej tęsknoty za wsią. Niespodziewane odejście żony dopełniło goryczy, jaka zagnieździła się w sercu Józefa. Miasto znienawidził do reszty i pieścił w sobie coraz gorętsze pragnienie powrotu do ziemi.

Na cemencie podwórza rozległy się kroki jednego z lokatorów domu, pana Apolinarego Kurty.

— Dzień dobry, Józefie! — zawołał zdaleka.

Niemojewski uniósł z głowy czapkę.

— Wiosna, co.

— A wiosna, proszę pana.

Kurta wyciągnął fajkę. Lubił czasem pogwarzyć z Niemojewskim. Każdy człowiek przedstawiał dla pana Apolinarego ciekawy typ dla obserwacji. Nie wielu emerytów, doczekawszy się zabezpieczenia do końca życia w formie mniejszej lub większej pensyjki, uważało, że wolny od zajęcia czas można na jakiś dobry cel obrócić. Większość z nich marzyło o swobodzie i kompletnym bezczynie.

Inaczej na tę sprawę zapatrywał się Apolinary Kurta. Zdaniem jego nie należało oszukiwać Państwa przez zajmowanie płatnych stanowisk. Oprócz tego pan Apolinary nie uznawał marnowania energii w oczekiwaniu na zbliżającą się porę starości.

Kurta od dzieciństwa objawiał szczególne zainteresowanie w sprawach kryminalnych i często marzył o zdobyciu stanowiska tajnego detektywa. Życie narzuciło panu Apolinaremu inne obowiązki i dopiero po przejściu na emeryturę mógł poświęcić się, jako amator wymarzonemu zajęciu. Najczęściej policja ubiegała Kurtę w odkryciach krętych dróg, po których szły winy ludzkie, co jednak nie przeszkadzało emerytowi wychwalać się, swoim amatorskim talentem.

Pod śledczym okiem pana Apolinarego znajdowali się prawie wszyscy ludzie. Wystarczyło wyjątkowe zdenerwowanie przypadkowo spotkanego człowieka, podejrzana randka dwojga osób, notatka w gazecie — aby Kurta dopatrzył się w tym wszelkich cech przestępstwa paragrafów prawa. Jego album niedoszłych lub przyszłych przestępców skrupulatnie prowadzony w grubym notesie, stanowił ciekawą galerię ludzi.

Były tam rysopisy, znaki szczególne i okoliczności, w jakich dane osoby spotykał.

— Idę w Aleje... — zwrócił się do Niemojewskiego po zapaleniu fajki. Wysiadywanie na ławkach w Alejach Ujazdowskich stało się wieloletnim nałogiem Kurty.

Stary kawaler i wróg wszelkich wdzięków kobiecych, pan Apolinary korzystał w życiu z nieograniczonej swobody. Nigdy się nie spieszył, czynności swoje załatwiał spokojnie i rozkoszował się wolnością. Gorący miłośnik Warszawy, znał na pamięć każdy jej zakątek. Dumą napawał go szybki rozwój stolicy, ale z tkliwością przypatrywał się barokowej lekkości historycznych zabytków sztuki.

Zatęchła woń starości posiadała dla pana Apolinarego specjalny urok.

— Idę w Aleje... — powtórzył Niemojewskiemu.

(Ciąg dalszy nastąpi)